

gemeente harderwijk

Kadernota 2025-2028

Inhoudsopgave

1. Voorwoord	- 3 -
2. Financieel perspectief	- 4 -
3. Technische kaders en overige uitgangspunten	- 6 -
4. Voorstellen per programma	- 9 -
<i>Programma 0 Bestuur en Ondersteuning</i>	- 9 -
<i>Programma 1 Openbare orde en veiligheid</i>	- 12 -
<i>Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat</i>	- 14 -
<i>Programma 3 Economie</i>	- 17 -
<i>Programma 4 Onderwijs</i>	- 20 -
<i>Programma 5 Sport, cultuur en recreatie</i>	- 20 -
<i>Programma 6 Sociaal domein</i>	- 21 -
<i>Programma 7 Duurzaamheid en milieu</i>	- 29 -
<i>Programma 8 Ruimte en wonen</i>	- 29 -
<i>Bijlage 1 Totaaltabel gehonoreerd</i>	- 35 -
<i>Bijlage 2 Niet gehonoreerde aanmeldingen</i>	- 38 -

1. Voorwoord

Harderwijk, juli 2024

Voor u ligt de Kadernota van onze gemeente, een document dat in deze financieel uitdagende tijden een sleutelrol speelt in onze strategische planning en besluitvorming. Er komt een financieel lastige tijd aan, wat ons allemaal gaat raken. Het Ravijnjaar, de nieuwe financieringssysteem van het Rijk en kostenstijgingen zetten ons voor complexe vraagstukken. Deze uitdagingen vragen om scherpe keuzes en het nemen van verantwoordelijkheid. Desondanks blijft het onze ambitie om Harderwijk verder te ontwikkelen tot een gemeente waarin het fijn wonen, werken en recreëren is en blijft! Een aantrekkelijke en zorgzame gemeente voor al onze inwoners.

We zien dat de huidige situatie veel van ons vraagt en zal gaan vragen. De afgelopen twee jaar hebben we al keuzes moeten maken. We hebben meerdere zaken niet structureel geborgd totdat er meer zekerheid was over de financiële toekomst. Nu is het moment gekomen om te kiezen. De effecten daarvan zullen voelbaar zijn voor iedereen in onze samenleving. In deze Kadernota hebben wij geprobeerd om een realistisch en rechtvaardig beeld te schetsen van de financiële situatie, terwijl we tegelijkertijd hopen dat we gezamenlijk de nodige stappen kunnen blijven zetten om deze uitdagingen het hoofd te bieden.

Bij deze Kadernota presenteren we ook een pakket aan maatregelen. Onze prioriteit ligt bij het behoud en de versterking van de belangrijkste voorzieningen die voor iedereen van groot belang zijn. Dit betekent dat we kritisch kijken naar onze uitgaven en waar mogelijk efficiënter werken, zonder daarbij de kwaliteit van onze dienstverlening uit het oog te verliezen. Maar we moeten ook investeren in ontwikkelingen en het vasthouden van kwaliteit op zaken die niet alleen nu, maar ook op lange termijn, voordelen bieden voor Harderwijk. Daarnaast kijken we noodgedwongen naar mogelijkheden om inkomsten te verhogen. Al deze keuzes voelen soms tegenstrijdig kan ik u vertellen.

Heel belangrijk bij dit alles is open communicatie met en participatie van u als raad, onze volksvertegenwoordiging. Dit jaar hebben we daarom extra commissies en een technische avond georganiseerd om u in alle openheid van alle informatie te kunnen voorzien. Samen met mijn collega's zal ik mij blijven inzetten voor een zo transparant mogelijk besluitvormingsproces, waarin we elkaar steunen en stimuleren.

Ik dank u voor uw begrip, inzet en betrokkenheid en kijk met vol vertrouwen uit naar de gezamenlijke stappen op de uitdagende weg die voor ons ligt.

Namens het college van Burgemeester en wethouders,

Wilco Mazier
Wethouder financiën

*“Als je de richting van de wind niet kan veranderen,
verander dan de stand van je zeilen.”*

2. Financieel perspectief

Algemeen

In dit hoofdstuk gaan wij op hoofdlijnen in op de financiële positie van de gemeente. Startpunt is het meerjarenperspectief op basis van de begroting 2024-2027. Aangevuld met de begrotingswijzigingen in de periode november 2023 – juni 2024, de uitkomsten van de jaarrekening 2023, en de meicirculaire 2024 zijn dit de bouwstenen voor de Kadernota 2025-2028. Hierbij dient wel vermeld te worden dat de uitkomsten van al deze bouwstenen nog niet in de Raad zijn besloten ten tijde van het collegebesluit over deze Kadernota 2025-2028.

Weerstandscapaciteit uit Jaarrekening 2023

In de volgende tabel is de stand van zaken van het weerstandsvermogen weergegeven, gebaseerd op de gegevens jaarrekening 2023. In onderstaande tabel is een (+) een positief bedrag en een (-) negatief bedrag.

(bedragen x € 1.000)

Beschikbare weerstandscapaciteit	Stand 31-12-2023	Claims op reserve	Resultaat 2023	Stand na verwerking claims/resultaat
<i>Incidenteel</i>				
Algemene reserve	27.552	-6.569	2.939	23.922
Subtotaal incidenteel	27.552	-6.569	2.939	23.922
<i>Structureel</i>				
Onvoorzien	161	n.v.t.	n.v.t.	161
Subtotaal structureel	161	-	-	161
Beschikbare weerstandscapaciteit	27.713	-/- 6.569	+/- 2.939	24.083

(bedragen x € 1.000)

Berekening weerstandsvermogen	Prognose stand na verwerking resultaat/claims	Geïdentificeerde risico's n.a.v. actualisatie eind 2023	Overschot (-) / tekort (+)	Ratio weerstandsvermogen
<i>Incidenteel</i>				
Algemene reserve	23.922	16.168	7.754	1,5
Subtotaal incidenteel	23.922	16.168		
<i>Structureel</i>				
Onvoorzien	161	n.v.t.	161	
Subtotaal structureel	161		161	
Totaal structureel en incidenteel	24.083	-/-16.168	7.915	1,5

Het surplus (gedeelte van de algemene reserve boven het benodigd weerstandsvermogen) wordt in Harderwijk meestal bij de jaarrekening 'vrijgegeven' om incidenteel in te zetten bij de Kadernota. Echter is de regelgeving onlangs aangepast en is het mogelijk om deze middelen voor een gedeelte aan te wenden ter dekking van structurele uitgaven. Harderwijk bevindt zich momenteel in de ombuigingsopgave en beperkt financieel perspectief. Bij de advisering jaarrekening is daarom voorgesteld een claim op het surplus te leggen en in de advisering bij deze kadernota wordt hierover nader geadviseerd.

Vertrekpunt Kadernota 2025-2028

In onderstaande tabellen is een (-) negatief en een (+) is positief ten aanzien van het begrotingssaldo.

(Bedragen * € 1.000)

Overzicht structurele financiële ruimte	2025	2026	2027	2028
Begrotingssaldo (boekwerk inclusief besluitvorming 2024-2027)	€ 560	€ - 6.710	€ - 6.517	€ - 6.004
Uitkomst 2 ^e tussentijdse rapportage 2023 (meerjarig)	€ 225	€ 108	€ 111	€ 192
Diverse begrotingswijzigingen overig	€ - 31	€ - 19	€ - 56	€ - 38
Actueel begrotingssaldo na wijzigingen	€ 754	€ - 6.621	€ - 6.462	€ - 5.850
Budgettair effect meicirculaire 2024 (adviesing met duiding volgt)	€ - 3.554	€ - 1.930	€ - 1.857	€ - 1.476
Benodigde verwachte begrotingsruimte actualisatie (incl. gemeenschappelijke regelingen, indexatie)	€ - 1.600	€ - 1.600	€ - 1.600	€ - 1.600
Totaal verwachte beschikbare structurele middelen	€ -4.400	€ -10.151	€ -9.919	€ -8.926
Overzicht incidentele financiële ruimte				
	2025	2026	2027	2028
Totaal surplus algemene reserve Jaarrekening 2023	€ 7.754			
Totaal beschikbare algemene reserve	€ 7.754			

Toelichting op vertrekpunt voor de Kadernota;

Meicirculaire 2024 en Benodigde begrotingsruimte voor actualisatie

Jaarlijks wordt bij de meicirculaire berekend hoeveel geld gemeenten ontvangen voor het uitvoeren van bestaande en nieuwe taken én loon- en prijsindexatie. In de nadere advisering bij de meicirculaire zal dit uitgebreid toegelicht worden evenals een toelichting op de gewijzigde financieringssystematiek tussen het Rijk en gemeenten. In deze kadernota wordt alleen zichtbaar welk budgettair effect de meicirculaire heeft en hoeveel accres de gemeente in 2025 ontvangt voor het indexeren van de begroting. Daarnaast is samengevat weergegeven hoeveel er mogelijk nodig is voor het opbouwen van de begroting. Niet alleen loon- en prijsindexatie, maar ook de begrotingen van gemeenschappelijke regelingen als een inschatting van de zorgkosten zijn hiervoor nodig. Het gevaar van inschatten is dat dit per definitie af zal wijken. Tijdens het begrotingsproces zal pas duidelijk worden welke effecten de begroting 2025 met zich mee zal brengen.

Samenvatting voorgestelde te honoreren aanmeldingen:

(Bedragen * € 1.000)

Overzicht effecten voorgestelde te honoreren aanmeldingen	2025	2026	2027	2028
Effecten Kadernota 2025-2028 (structureel)				
Juridisch/wettelijk verplicht (structureel)	€ - 57	€ - 59	€ - 59	€ - 59
Voorgenomen besluit (structureel)	€ - 966	€ - 1.083	€ - 1.040	€ - 1.030
Overige aanmeldingen (structureel)	€ - 207	€ - 335	€ - 387	€ - 388
Lijst incidenteel/structureel (structureel)	€ - 100	€ - 309	€ - 1.497	€ - 1.508
Totaal voorgestelde te honoreren aanmeldingen (structureel)	€ - 1.329	€ - 1.786	€ - 2.983	€ - 2.984
Effecten Kadernota 2025-2028 (incidenteel)				
Juridisch/wettelijk verplicht (incidenteel)	€ - 18	€ 0	€ 0	€ 0
Voorgenomen besluit (incidenteel)	€ - 832	€ - 307	€ - 25	€ 0
Overige aanmeldingen (incidenteel)	€ - 592	€ - 587	€ - 192	€ 0
Lijst incidenteel/structureel (incidenteel)	€ - 35	€ - 212	€ - 395	€ - 55
Totaal aanmeldingen (incidenteel)	€ - 1.478	€ - 1.106	€ - 612	€ - 55

Financieel perspectief na Kadernota 2025-2028

(Bedragen * € 1.000)

Samenvattend overzicht	2025	2026	2027	2028
Structureel				
Totaal beschikbare structurele middelen	€ - 4.400	€ - 10.151	€ - 9.919	€ - 8.926
Totaal voorgestelde te honoreren aanmeldingen (STRUCTUREEL)	€ - 1.329	€ - 1.786	€ - 2.983	€ - 2.984
Incidenteel				
Totaal voorgestelde te honoreren aanmeldingen (INCIDENTEEL)	€ - 1.478	€ - 1.106	€ - 612	€ - 55
Inzet algemene reserve incidenteel	€ 1.443	€ 1.106	€ 612	€ 55
Inzet bestemmingsreserve middentheater	€ 35			
Totaal begrotingssaldo na kadernota 2025-2028	€ - 5.729	€ - 11.937	€ - 12.902	€ - 11.910

3. Technische kaders en overige uitgangspunten

Jaarlijks worden bij de Kadernota de richtlijnen geformuleerd voor het nieuwe begrotingsjaar en de op te stellen begroting. Dit betreffen niet alleen financiële kaders voor het opstellen van de begroting, maar ook kaders voor bepaalde handelingen gedurende het begrotingsjaar.

Indeling

De programmabegroting 2025 – 2028 wordt opgesteld op basis van de bestaande programma-indeling conform BBV. Aanvullend zal er een paragraaf ombuigingen toegevoegd worden aan Begroting 2025 en tussentijdse rapportages vanaf 2025 om de voortgang van het invullen van de ombuigingen te kunnen monitoren door het jaar heen.

Begrotingsevenwicht

Het uitgangspunt voor de meerjarenbegroting 2025-2028 is een begroting te presenteren die in jaarschijf 2025 in structureel en reëel evenwicht is. Dit betekent dat er naar verwachting geen meerjarig sluitende begroting gepresenteerd wordt. Onderdeel van de advisering van de kadernota zijn de mogelijke ombuigingsvoorstellen die geïnventariseerd zijn. Tegelijkertijd is de oproep van de VNG om het begrotingstekort goed zichtbaar te maken.

In dit document van de kadernota wordt het begrotingstekort zichtbaar gemaakt zonder de gevolgen van eventuele maatregelen en dekkingsvoorstellen die gedaan worden in het raadsvoorstel bijbehorend deze kadernota. In het raadsvoorstel zal een dekkingsvoorstel gedaan worden om jaarschijf 2025 positief te kunnen presenteren conform het gestelde uitgangspunt. De gemeente Harderwijk wil hier haar verantwoordelijkheid in nemen waar dat kan. Wanneer dekkingsvoorstellen besloten worden vanaf 2025, kan dit een aanpassing zijn ten opzichte van de uitgangspunten die in deze kadernota gepresenteerd worden. Het raadsvoorstel en bijbehorende besluitvorming is dan leidend voor de verwerking in de begroting 2025-2028.

Begrotingssaldo

Het voordelig of nadelig begrotingssaldo, wordt toegevoegd of onttrokken uit de algemene reserve bij de desbetreffende jaarrekening.

Categorisering van aanmeldingen

Aanmeldingen voor nieuw beleid zijn als volgt gecategoriseerd in de kadernota:

1. Juridische/wettelijke verplichtingen: Er is geen twijfel en ook geen keuze in te maken. Het is feitelijk in rechte afdwingbaar. Deze categorie staat niet meer ter discussie over bedrag én inhoud. Bijvoorbeeld afgesloten contracten en overeenkomsten met derden.
2. Voorgenomen besluiten B&W en/of Raad: Onderwerpen waarbij het college en/of de raad expliciet heeft besloten dit integraal af te wegen nieuw beleid mee te nemen in de Kadernota. Het college en/of de raad staat hier sympathiek tegenover. De onderwerpen en/of het gevraagde budget staan nog ter discussie en maken onderdeel uit van de integrale afweging. *Voorbeeld: De raad besluit het voorstel/beleid/onderwerp integraal af te wegen bij de eerstvolgende kadernota.*
3. Overige voorstellen, projecten, activiteiten en aanmeldingen: Dit zijn volledig nieuwe onderwerpen welke niet eerder ter besluitvorming in het college/raad zijn geweest. Dit kan ook (een intensivering van) bestaand beleid zijn dat om extra middelen vraagt. Deze categorie maakt onderdeel uit van de integrale afweging.

Voor Kadernota 2025 is er een eenmalige toevoeging van categorie 4:

4. Staat op de lijst met incidenteel gehonoreerde aanmeldingen welke structureel waren aangevraagd: Dit is een lijst opgesteld vanuit het project ombuigingen en betreft eerdere structurele aanvragen uit Kadernota 2023 en 2024 die onder financiële druk incidenteel zijn gehonoreerd (met de bedoeling om ze later in het totaalplaatje van het ravijnjaar af te wegen alvorens structureel te maken). Het afwegingsmoment om de voorstellen structureel voort te zetten is vormgegeven in deze kadernota met deze cat. 4 en de ombuigingen. Indien het onderwerp wordt omgebogen, dan verlaagt dit de ombuigingsopgave direct en indien het voorstel nog steeds is om het structureel voort te zetten wordt de raad nog om een besluit gevraagd via deze Kadernota 2025.

Algemene uitkering Gemeentefonds

Meerjarig wordt de raming van de algemene uitkering gebaseerd op de gegevens uit de Meicirculaire Gemeentefonds. Dit is in lijn met de toetsingscriteria voor het repressief toezicht van de provincie. Middelen uit circulaire die beschikbaar worden gesteld voor nieuwe taken (taakmutaties) groter dan € 10.000,- worden voor maximaal 1 jaar voor het betreffende beleidsdoel opzijgezet. Dit in afwachting van een nader bestuurlijk advies aan college en raad, waarbij deze bedragen als dekkingsmiddel kunnen worden ingezet. Taakmutaties kleiner dan € 10.000,- zitten in het resultaat van de circulaire en worden niet toegelicht in de advisering.

Stelpost onvoorzien

Door de hele cyclus heen gelden enkele uitgangspunten in relatie tot onvoorziene ontwikkelingen en het karakter van incidenteel. Hierbij worden er drie criteria gehanteerd waarmee gekeken wordt of een gebeurtenis al dan niet onvoorzien

is. Om van de stelpost gebruik te kunnen maken, moet er aan drie criteria voldaan worden: Onvoorzien, Onvermijdbaar, en Onuitstelbaar.

Aan alle 3 de criteria moet worden voldaan en dat wordt onderbouwd in een apart collegevoorstel en besluit. Wordt aan de criteria voldaan, dan kan er een beroep worden gedaan op de stelpost onvoorzien (een collegebevoegdheid).

Weerstandsvermogen

In de Nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement (2022-2025) is vastgelegd een ratio te hanteren van 1,0. Dit valt binnen waarderingsschaal C (=voldoende) op basis van het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtskader van de provincie Gelderland. Dit is ook het uitgangspunt voor de begroting.

Indexatie

Voor de verwerking van loon- en prijsontwikkeling wordt aangesloten bij de indexatiecijfers van de Meicirculaire Gemeentefonds 2024. Dit betreft een percentage voor indexatie van de lonen én een percentage voor indexatie van materiële budgetten. Voor de indexatie van materiële budgetten wordt aangesloten bij het genoemde percentage voor Prijs bruto binnenlands product (pbbp) voor 2025 en is 2,3% en voor lonen wordt aangesloten bij de loonvoet sector overheid 2025 en is 4,4% (dit wordt op een stelpost geplaatst totdat de CAO 2025 bekend is). De subsidiebedragen worden jaarlijks geïndexeerd op basis van indexatiepercentage voor materiële budgetten tenzij er in de subsidiebeschikking separate afspraken zijn gemaakt.

Soort budget	Basisgrondslag	Percentage indexatie	Uitzonderingen
Materiële budgetten	Budget 2024	2,3%	Budgetten waar contracten/overeenkomsten tegenover staan die fixed price hebben, danwel andere indexatie afspraken hebben.
Lonen	Toegekende formatie op 01-04-2024	Stelpost opnemen op basis van 4,4%	De huidige CAO loopt tot 31 maart 2025. Indien hier meer over bekend wordt zal dit bijgesteld worden.
Subsidies	Basissubsidie 2024	2,3%	Tenzij separate afspraken gemaakt in beschikkingen.

Rentelasten

Jaarlijks wordt bij de begroting de interne rekenrente berekend op basis van de reële rentelasten via de systematiek van renteomslag. Bij nieuwe investeringen worden de kapitaallasten berekend op basis van de bij de begroting te berekenen interne rekenrente. De voorgestelde kapitaallasten bij de in deze kadernota gepresenteerde voorstellen zijn doorgerekend met de inschatting van de rekenrente op basis van de jaarrekening en reeds aangetrokken leningen en bedraagt 0,5%. Indien deze bij het opstellen van de begroting afwijkt worden de kapitaallast berekeningen ook bijgesteld.

In een stijgende rentemarkt zorgt deze methodiek ervoor dat er wellicht niet genoeg rentelasten gereserveerd worden in de begroting en bij herfinanciering danwel het aantrekken van nieuwe benodigde liquiditeit er ruimte in de begroting gecreëerd moet worden. Het advies is daarom om te werken met de volgens de BBV toe te rekenen rente aan een actief én d.m.v. actuele liquiditeitsprognoses in te schatten of rentelasten begroot moeten worden (structureel). In het weerstandsvermogen zit reeds een risico opgenomen voor renteschommelingen (incidenteel).

Op basis van de actuele liquiditeitsprognose is de verwachting dat vanaf jaarschijf 2026 mogelijk een langlopende lening afgesloten moet worden (conform de advisering bij het aantrekken van de laatste lening, maart 2023). Indien een langlopende lening afgesloten moet worden voor 15 tot 25 miljoen, voor een rentestand tussen de 2,5 en 3,5%, betekent dat er rentelasten gedekt moeten worden van mogelijk € 375.000 - € 875.000,- per jaar. Treasury is echter van vele factoren afhankelijk, zoals looptijd van leningen, herfinanciering, te ontvangen rente, rentemarkt en liquiditeit (niet in de minste plaats door inkomsten en uitgaven van de grondexploitaties en de invloed van ombuigingen). Indien de zekerheid van omvang van het bedrag en de zekerheid over de rente naar de toekomst toeneemt zal er een stelpost voor rente geraamd moeten worden.

Belastingen, heffingen en leges

Het algemeen beleid is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Beheersing van de collectieve lastendruk waarbij de lokale lasten jaarlijks worden geïndexeerd met het percentage voor prijs bruto binnenlands product uit de meicirculaire 2024: 2,3%;
- Het doel is om de OZB-belasting niet meer dan trendmatig te laten stijgen. We verbinden de OZB-opbrengst met het aanbod van de gewenste voorzieningen;
- Kostendekkende tarieven voor heffingen en leges van, in principe, 100% tenzij anders besloten.

In het onderstaande overzicht is voor de duidelijkheid en volledigheid een overzicht weergegeven van de manier van indexeren danwel het uitgangspunt voor kostendekkendheid per soort.

Tabel 1: overzicht uitgangspunten belastingen, heffingen en leges

Naam	Uitgangspunt indexatie	Uitgangspunt kostendekkendheid*
Onroerendezaakbelasting (OZB) woningen en niet-woningen.	Totale inkomsten OZB worden op begrotingsbasis verhoogd met de trend. De trend wordt bepaald op basis van de Pbbp meicirculaire (2024 = 2,3%). Daarnaast wordt het OZB-tarief gecorrigeerd voor de waardeinstijging op basis van de informatie van de Waarderingskamer voor de macro marktontwikkeling tussen 1 januari 2022 en 1 januari 2023 zoals genoemd in de meicirculaire.	n.v.t.
Overige belastingen (Hondenbelasting, precariobelasting, reclamebelasting, forenzen- en toeristenbelasting)	Indexeren met Pbbp meicirculaire 2024 = 2,3%	n.v.t.
Afvalstoffenheffing	Indexatie gebeurt indirect door het toerekenen van de kosten.	100% kostendekkend
Rioolheffing	Indexatie gebeurt indirect door het toerekenen van de kosten.	100% kostendekkend
Parkeertarieven en belasting	1 x per 2 jaar met 5%	n.v.t.
Begraafplaatsrechten	Indexatie gebeurt indirect door het toerekenen van de kosten.	91% kostendekkend
Havengelden	Indexatie gebeurt indirect door het toerekenen van de kosten.	100% kostendekkend
Overige leges en heffingen	Indexatie gebeurt indirect door het toerekenen van de kosten.	100% kostendekkend, m.u.v. documenten waarvoor de rijksoverheid de tariefstelling bepaalt.

*binnen verschillende legesverordeningen kunnen er uitzonderingen op specifieke producten zijn gemaakt.

Bijdrage aan gemeenschappelijke regelingen/samenwerkingsverbanden

Voor het opstellen van de meerjarenbegroting van de gemeente wordt er uitgegaan van de door de gemeenschappelijke regelingen/samenwerkingsverbanden meest recent aangeboden (concept-)begroting.

Voor onze gemeenschappelijke regelingen geldt, dat wij verwachten dat zij meebewegen met de (financiële) ruimte van de gemeente. Wij zien gemeenschappelijke regelingen en samenwerkingsverbanden als 'verlengd lokaal bestuur' en daarmee ook onderdeel van onze financieringssystematiek. Daarom verwachten we samen op te trekken in het licht van de huidige financiële situatie en roepen we via zienswijzen op om actief met een ombuigingsopgave aan de slag te gaan. De resultaten worden bij hun eerstvolgende kadernota's en/of begrotingen verwacht (2026).

Personeel uitlenen buiten de eigen organisatie

Voor het uitlenen en doorbelasten van personeel buiten de eigen organisatie en aan SiSa-regelingen worden tarieven berekend conform de handleiding Overheidstarieven die jaarlijks wordt uitgebracht door het Ministerie van BZK. Voor het uitlenen van personeel binnen EHZM wordt onderling geen overhead in rekening gebracht omdat de gemeenten ook al bijdragen aan de overheadkosten binnen Meerinzicht.

Onderhanden werken

Ieder jaar zijn er budgetten die niet besteed worden omdat het werk niet klaar is of uitgesteld moet worden. Niet uitgegeven budgetten vallen aan het einde van het jaar automatisch vrij in het jaarrekeningresultaat of vloeien terug naar de algemene danwel bestemmingsreserve waaruit het budget gedekt wordt. Hierop kan, door middel van een verzoek een uitzondering worden gemaakt. Een verzoek aan de raad hiervoor kan op twee momenten in het jaar gedaan worden:

1. Bij de tweede tussentijdse rapportage (de budgetten zijn dan per 1-januari van het volgende jaar beschikbaar),
2. Bij de jaarrekening (de budgetten zijn dan na besluit jaarrekening beschikbaar, ca. juli).

Verzoeken moeten voldoen aan de volgende kaders alvorens aan de raad aangeboden te worden:

Kader	Geldt voor:
1. Structurele budgetten kunnen niet overgeheveld worden.	Structurele budgetten
2. Budgetten kunnen niet twee jaar achtereen overgeheveld worden. Een nieuwe afweging van de raad in het licht van veranderende omstandigheden is dan op z'n plaats.	Alle incidentele budgetten m.u.v. budgetten direct gerelateerd aan taakmutaties uit de decembercirculaire, voorzieningen, bestemmingsreserves en SISA-regelingen. De uitgezonderde budgetten mogen dus altijd aangemeld worden voor overheveling gezien het meerjarige en thematisch karakter, maar het blijft wel een raadsbevoegdheid om deze te honoreren*.
3. Bedragen onder de € 10.000,- komen niet in aanmerking voor onderhanden werken.	

4. Voorstellen per programma

Onderstaand zijn de aanmeldingen per programma weergegeven waarvan wordt voorgesteld de aanvraag te honoreren.

Programma 0 Bestuur en Ondersteuning

Nr.	Taakveld	Categorie	Onderwerp	I/S	2025	2026	2027	2028
0	0.1 Bestuur	2	Uitbreiding formatie raadsadviseur participatie	S	109.900	109.900	109.900	109.900
1	0.1 Bestuur	2	Uitvoeringskosten regioarrangement EHPZ	I	82.100	82.100		
1	0.1 Bestuur	4	Uitvoeringskosten regioarrangement EHPZ	I	35.195	37.115		
2	0.4 Overhead	3	Extra Fte's afhandeling aanvragen minimaregelingen	I	64.100	64.100		
3	0.1 Bestuur	3	Aanschaf vervangend subsidiepakket voor het Subsidiebureau	S	43.000	20.000	20.000	20.000
3	0.1 Bestuur	3	Aanschaf vervangend subsidiepakket voor het Subsidiebureau	S	-12.500	-12.500	-12.500	-12.500
4	0.1 Bestuur	4	Doorontwikkeling EHZ-samenwerking	S			10.000	10.000
5	0.2 Burgerzaken	4	Voortzetting StembureauApp verkiezingen	S			25.000	25.000
6	0.2 Burgerzaken	4	Organisatie van verkiezingen	S			87.450	87.450
6	0.2 Burgerzaken	4	Organisatie van verkiezingen	S			67.800	67.800
7	0.2 Burgerzaken	4	Applicatiebeheer Burgerzaken	S			69.250	69.250
7	0.2 Burgerzaken	4	Applicatiebeheer Burgerzaken	S			77.850	77.850
			Totaal programma 0		321.795	300.715	454.750	454.750

Vorgenomen besluit Raad

0. Uitbreiding formatie raadsadviseur participatie

Wat willen we bereiken?

Uitvoering geven aan de wens van de leden van de gemeenteraad om de inwoners van Harderwijk en Hierden meer te betrekken bij en te laten participeren in het bestuur van de gemeente.

Wat gaan wij ervoor doen?

1. Laagdrempelige informatie t.b.v. de beeldvorming van en kennis over de raad bij inwoners
2. Verbeteren van proces kaderstellen / participatie
3. Onderzoek naar het inzetten van loting bij participatie
4. Advisering over de inzet en begeleiding van een raadsklankbordgroep van inwoners
5. Versterking van de strategische adviesfunctie van de raadsgriffie

Wat mag het kosten?

Er wordt gevraagd om een structureel bedrag van € 109.000,- vanaf 2025 voor deze uitbreiding van formatie (1 FTE).

Vorgenomen besluit

1. Uitvoeringskosten regioarrangement EHPZ

Wat willen we bereiken?

Beter samenwerken: Samenwerken in de (EHZ-)regio (collegeprogramma Vandaag bouwen aan morgen).

Wat gaan wij ervoor doen?

In de gemeenteraadsvergadering van 15 februari 2024 heeft de gemeenteraad kennis genomen van het Regioarrangement EHPZ 2023. Onze partners (gemeenten Ermelo, Putten en Zeewolde, de provincies Flevoland en Gelderland en de waterschappen Zuiderzeeland en Vallei en Veluwe) hebben eveneens besluiten genomen. Dit betekent dat met de uitvoering van het regioarrangement kan worden gestart.

Er zijn hierbij de volgende vier speerpunten:

(1) Beschrijven profiel EHPZ, (2) Uitvoeren gebiedsopgave 2: "Dynamisch landschap Ermelo – Putten", (3) Verkenning vaste oeververbinding Ermelo – Zeewolde, en (4) Opstellen Ruimtelijke Strategische Visie EHPZ.

*Wat mag het kosten?**

Dit voorstel bestaat uit twee onderdelen. Voor de uitvoeringskosten regioarrangement wordt een aanvullend incidenteel bedrag gevraagd in 2025 en 2026 van respectievelijk € 35.195,- en € 37.115,- (valt onder categorie 4 aanmelding). Dit komt omdat voor de jaren 2024 en 2025 reeds dekking beschikbaar was vanuit eerdere Kadernota aanmeldingen die vanwege de financiële positie toen incidenteel gehonoreerd zijn. De uitwerking van de Gebiedsagenda zal in de begroting bruto worden opgenomen. Daarnaast wordt voorgesteld om incidenteel 0,67 FTE aan formatie te compenseren in verband met vaste inzet van een Bestuursadviseur op de Gebiedsagenda. De incidentele formatieaanvraag bedraagt € 82.100,- in 2025 en 2026.

*De wens is deze aanmelding structureel te borgen, echter gezien de huidige financiële situatie wordt gekozen dit incidenteel te honoreren. Zodra er financiële ruimte ontstaat, zal deze aanmelding heroverwogen worden.

Overige aanmeldingen

2. Extra Fte's afhandeling aanvragen minimaregelingen

Wat willen we bereiken?

Voldoen aan de verplichting om (door de gemeenteraad vastgestelde) minimaregelingen tijdig te verstrekken aan inwoners. De minimaregelingen hebben als doel mensen te behoeden voor armoede en armoede-effecten.

Wat gaan wij ervoor doen?

Het aantal aanvragen voor minimaregelingen neemt toe. Van 5.200 in 2021 tot 7.300 in 2023 (excl. aanvragen energietoeslag). Organisaties in het voorveld, zoals het financieel trefpunt en Zorgdat, geven aan dat zij door de energietoeslag in contact komen met een nieuwe doelgroep die zich niet eerder had gemeld. In deze groep zien zij bijvoorbeeld inwoners die ook gebruik kunnen maken van de regeling chronisch zieken of de aanvullende ziektekostenverzekering. Ook wordt de regeling Chronisch zieken tegenwoordig voor alle drie de gemeenten uitgevoerd. Mogelijk is ook de vereenvoudiging van het aanvragen een oorzaak van toename aan aanvragen. Hierdoor worden meer inwoners die leven op de armoedegrens bereikt. Deze aanvragen worden grotendeels (60%) in het eerste kwartaal van het jaar ingediend door inwoners (of hun bewindvoerder).

Vanaf 2023 is een extra structureel budget van € 51.000,- door EHZ-gemeenten beschikbaar gesteld om de piek in het 1e kwartaal op te vangen. Dit is niet voldoende. De toename in aantal aanvragen met 40% in de afgelopen 3 jaar vraagt om aanvullend budget. De totale stijging van 40% meer aanvragen ten opzichte van 2021 zet de uitvoering onder druk. Daar waar de afgelopen 2 jaar nog gebruik kon worden gemaakt van enige synergievoordelen door de compensatie voor de energieregeling is er vanaf 2025 geen compensatie uit dit incidentele budget voor energietoeslag meer mogelijk. De huidige formatie voor uitvoering is niet toereikend om het aantal aanvragen af te handelen. Om aan de verhoogde vraag te kunnen voldoen is er 2 fte structureel aan formatie noodzakelijk. (2 fte = 40% stijging ten opzichte van de huidige formatie 4,95 fte). Om snel af te kunnen schalen bij een afname van het aantal aanvragen, door snellere en eenvoudiger afhandeling of bijstelling van gemeentelijk beleid voor minima, wordt voorgesteld om daarvan 1 fte flexibel in te zetten en 1 fte in dienst te nemen.

Vanuit Meerinzicht is gevraagd om het aantal Fte's structureel te verhogen. In het kader van de ombuigingen en de nadere beleidsmatige samenwerking in het kader van de Nota Sociaal Domein, wordt in de komende jaren gekeken of er meer kan worden geharmoniseerd. Hierbij is natuurlijk ook de vraag of de toename in het aantal aanvragen op dit aantal stabiel blijft. Daarom wordt voorgesteld om de extra Fte's alleen voor 2025 en 2026 te honoreren. In de komende jaren kan het beleid en het aantal aanvragen dan worden geëvalueerd. Als het aantal aanvragen niet afneemt, dan vraagt het beschikbaar te stellen budget na 2026 structurele inbedding. Er ligt hierbij een inspanningsverplichting voor een goede evaluatie en gezamenlijke beleidsafweging.

Wat mag het kosten?

Er wordt gevraagd om tweemaal een incidenteel bedrag van € 64.100,-, in zowel 2025 als 2026.

3. Aanschaf vervangend subsidiepakket voor het Subsidiebureau

Wat willen we bereiken?

We willen een zorgvuldige en professionele uitvoering van zo'n 17 miljoen aan jaarlijkse subsidieverstrekking. Daarvoor is een goed subsidievolgsysteem nodig. Dit systeem geeft het subsidieproces weer van aanvraag tot vaststelling voor zowel de aanvrager als de behandelaar.

Wat gaan wij ervoor doen?

Al jaren werkt het Subsidiebureau naar tevredenheid met het subsidievolgsysteem Stratech SBA. Helaas wordt dit pakket niet meer ondersteund door de leverancier (in ICT termen is het end of life). Omdat er nog geen goed alternatief is, wordt er in 2024 nog wel gewerkt in dat systeem, maar voor 2025 en verder willen we overstappen naar een pakket dat ook door andere gemeenten wordt gebruikt. Een subsidievolgsysteem wat minimaal dezelfde functionaliteiten biedt als Stratech SBA en daarnaast voldoet aan de eisen van de huidige tijd.

Wat mag het kosten?

Er wordt gevraagd om een structureel bedrag van € 20.000,-, waarbij in jaar 2025 er eenmalig hoger bedrag van totaal € 43.000,- wordt gevraagd. De huidige licentie van het subsidiepakket maakt onderdeel uit van de begroting van Meerinzicht, waardoor deze besparing van € 12.500,- ingezet kan worden ter dekking van de aanschaf van het vervangend subsidiepakket.

Aanmelding lijst incidenteel gehonoreerd

4. Doorontwikkeling EHZ-samenwerking

Wat willen we bereiken?

Beter samenwerken: Samenwerken in de (EHZ-)regio (collegeprogramma Vandaag bouwen aan morgen).

Wat gaan wij ervoor doen?

Onderzoeken naar de mogelijkheden van intensivering van de EHZ-samenwerking om betere resultaten voor inwoners te bereiken.

Wat mag het kosten?

Er wordt een structureel bedrag gevraagd van € 10.000,- vanaf jaar 2027.

5. Voortzetting StembureauApp verkiezingen

Wat willen we bereiken?

Structureel budget voor de StembureauApp op een iPad. Op dit moment is er incidenteel budget voor de jaarschijven 2024 t/m 2026. We willen bereiken dat het gebruik van de StembureauApp (SBA) een structureel onderdeel wordt van de werkzaamheden op een stembureau. De SBA heeft voor een kwaliteitsboost gezorgd op de manier hoe binnen de gemeente Harderwijk de verkiezingen op de verkiezingsdag(en) verlopen. Zowel op de stembureaus als bij het verkiezingsteam. Het nut van de SBA heeft zich in de afgelopen verkiezingen al bewezen.

Wat gaan wij ervoor doen?

De stembureaus maken gebruik van de SBA op een iPad. De SBA ondersteunt de stembureauleden met alle benodigde werkzaamheden op de stembureaus. De stembureauleden (voorzitters) zijn hier ook erg tevreden over.

Daarnaast heeft het verkiezingsteam enige zicht wat er op de stembureaus gebeurt. Hierdoor kan het team:

- bijsturen waar dit nodig is;
- door een directe communicatielijn met de stembureaus contact op nemen bij vragen problemen of zorgen;
- de opkomst live bijhouden en acteren op (onevenredige) drukte op een stembureau. Hierdoor is het onder andere mogelijk via sociale media proberen kiezers te verleiden het betreffende stembureau te mijden, extra stembiljetten of materialen brengen, extra tellers sturen etc.

Wat mag het kosten?

Er wordt een structureel bedrag gevraagd van € 25.000,- vanaf jaar 2027.

6. Organisatie van verkiezingen

Wat willen we bereiken?

Formaliseren van benodigde uren voor het kernteam dat verantwoordelijk is voor de uitvoering van verplichte en praktische werkzaamheden van de jaarlijkse terugkerende verkiezingen. De verkiezingen krijgen jaarlijks prioriteit ten opzichte van andere verplichte onderdelen zoals kwaliteitsbeheer Burgerzaken, BRP-takenpakket en vergunningverlening evenementen. Elimineren van onoverbrugbare achterstanden en overuren op deze taken.

Wat gaan wij ervoor doen?

Het betreft het formaliseren van het kernteam dat verantwoordelijk is voor de uitvoering van praktische werkzaamheden van de jaarlijks terugkerende verkiezingen.

Geconstateerd wordt een toename van het aantal stembureaus, wettelijke verplichtingen, het gebruik van technische ontwikkelingen (Stembureau app; OSV; roosterapplicatie, regie op behoefte aan meer inclusie bij de verkiezingen), toename aan klachtbehandeling, opgelegde vernieuwingen voortvloeiend uit de verkiezingsagenda 2030 alsmede het aansturen van bedrijfsonderdelen binnen de gemeente en Meerinzicht. Om dit jaarlijks uit te kunnen voeren ontstaat er onevenredige druk op de reguliere bezetting. Hierdoor komt de uitvoering én doorontwikkelingen op diverse taakvelden zoals beleidsadvies, vergunningverlening APV, uitvoering op de BRP en applicatiebeheer ernstig onder druk waardoor niet kan worden voldaan aan afgesproken/verplichte verplichtingen. Daar waar in het verleden de 'klappen' konden worden opgevangen door creatieve aanvulling uit formaties elders e.d. is dat inmiddels niet meer mogelijk.

Eenzijds is de uitvoering voor de verkiezingen specifiek, arbeidsintensiever en omvangrijker geworden (en vaker terugkerend). Anderzijds zijn ook de werkzaamheden door de vakafdelingen evenzo in kwalitatief als ook in behoefte aan doortwikkeling toegenomen.

Het kernteam verkiezingsorganisatie bestaat uit meerdere personen dat taken heeft verdeeld, waardoor het efficiënt kunnen 'draaien' van de verkiezingen is geborgd. De verkiezingen organiseren hebben een projectmatig karakter, met een piek in de eerste maanden en is tegelijkertijd een reguliere taak.

Het formaliseren van dit kernteam doet recht aan de gang van zaken en beroep op de personele inzet dat hiervoor nodig is en voorkomt stagnering en overschrijding van wettelijke termijnen van de overige reguliere taken belegd bij de medewerkers van het kernteam.

Voor het organiseren van de verkiezingen is de aangevraagde formatie nodig om ook het reguliere werk te kunnen blijven doen. Besluitvorming over het aantal stemdagen (van 1 naar 3 dagen) zal van invloed kunnen zijn op mogelijk een hogere bijdrage in de algemene uitkering. Deze bijdrage is nodig om de inzet van vrijwilligers en materieel op het stembureaus te kunnen bekostigen. Het dekkingsvraagstuk voor deze formatie komt derhalve beperkt in een ander daglicht te staan. Een eventueel hogere Algemene Uitkering bij meer stemdagen zal mogelijk ook voor deze taak ingezet worden als dekking voor deze formatie. Bij de komende circulaire zal dit uiteraard nauwlettend worden gevolgd en mogelijk aanvullende advisering over plaats vinden.

Wat mag het kosten?

Er wordt een structureel bedrag gevraagd van totaal € 155.250,- vanaf jaar 2027 voor 1,7 FTE formatie.

7. Applicatiebeheer Burgerzaken

Wat willen we bereiken?

Uitvoering geven aan programma Dienstverlening voor de applicaties e-Dienstverlening Burgerzaken.

Wat gaan wij ervoor doen?

Het programma Dienstverlening heeft de afgelopen jaren stappen gezet op gebied van eDienstverlening Burgerzaken. Deze dienstverlening voor inwoners vraagt proces- en technische ondersteuning én vervolgens, na invoering, structureel beheer van applicatiebeheerder (w.o. Centric JCC, Portaal). De nieuwe dienstverlening is voor de applicatiebeheerder geen vervanging, maar aanvulling op projecten (implementatie) én beheer. De beheerder is uiteraard óók betrokken bij wensen van gebruikers (Burgerzaken, BRP) ter verbeteringen van werkprocessen. Het aantal op te volgen meldingen door applicatiebeheer toont een stijgende lijn (2021: 600 meldingen, 2022: 840 meldingen). Het aantal meldingen zal de komende jaren naar verwachting verder toenemen. De werkdruk op dit specialisme in combinatie met de samenwerking op verbeteringen met EHZM is hoog.

Applicatiebeheer Burgerzaken is een specialisme en is voor Harderwijk bijzonder kwetsbaar geformaliseerd met 1 fte structureel i.c.m. incidenteel 0,89. Om de toename aan gewenste dienstverlening het hoofd te kunnen bieden is hier bovenop aanvullende formatie voor applicatiebeheer Burgerzaken noodzakelijk.

Aan de 'balie' kant van het proces is afgelopen jaren afgeroomd door de komst van eDienstverlening. De druk heeft zich in deze processen verplaatst naar het onderdeel applicatiebeheer en krijgt de balie en BRP-medewerkers te maken met steeds meer complexere vraagstukken.

Wat mag het kosten?

Er wordt een structureel bedrag gevraagd van € 147.100,- vanaf jaar 2027 voor 1,78 FTE-formatie.

Programma 1 Openbare orde en veiligheid

Nr.	Taakveld	Categorie	Onderwerp	I/S	2025	2026	2027	2028
8	1.2 Openbare orde en veiligheid	3	Voortzetten intergemeentelijke aanpak Ondernijning	I	96.900	96.900	96.900	
8	1.2 Openbare orde en veiligheid	3	Voortzetten intergemeentelijke aanpak Ondernijning	I	- 64.600	- 64.600	- 64.600	
9	1.2 Openbare orde en veiligheid	3	Aanstellen beleidsadviseur Ondernijning (FTE)	I	109.900	109.900	109.900	
9	1.2 Openbare orde en veiligheid	3	Aanstellen beleidsadviseur Ondernijning (werkbudget)	S	5.000	5.000	5.000	5.000
10	1.2 Openbare orde en veiligheid	4	Voortzetten integrale aanpak op Zorg en veiligheid	I		109.900	109.900	
11	1.2 Openbare orde en veiligheid	4	Procesregisseur Persoonsgerichte aanpak	S			73.500	73.500
			Totaal programma 1		147.200	257.100	330.600	78.500

Overige aanmeldingen

8. Voortzetten intergemeentelijke aanpak Ondernijning

Wat willen we bereiken?

Versterking van de bovenlokale aanpak van Ondernijning met Ermelo en Putten, conform het vastgestelde Plan van aanpak Ondernijning.

Wat gaan wij ervoor doen?

In 2022 is er een intergemeentelijke regisseur Ondernijning aangesteld voor Veluwe West, waarbij de gemeente Harderwijk optreedt als gastgemeente. Na twee jaar kwartiermakerschap is duidelijk geworden dat de drie gemeenten de functie willen doorzetten voor de komende drie jaar. De regisseur is aanjager, initiator en regievoerder op de intergemeentelijke aanpak van ondernijning. Hierbij gaat het onder andere om acties (denk aan aanpak bedrijventerreinen, vakantieparken en bovenlokale criminele netwerken), advisering en inzet op bewustwording en preventie. De salariskosten van de regisseur worden door de drie gemeenten verdeeld op basis van gelijkheid.

Wat mag het kosten?

De kosten voor 1 FTE-formatie regisseur Ondernijning bedraagt € 96.900,- per jaar. De kosten worden voor 1/3 deel verdeeld over de drie gemeenten (Ermelo, Putten en Harderwijk). Per saldo leidt dit tot een effect van € 32.300 per jaar tot 2027.

Er wordt voor de komende drie jaren (2025 t/m 2027) een incidenteel bedrag van € 32.300,- gevraagd.

9. Aanstellen beleidsadviseur Ondernijning

Wat willen we bereiken?

Belangrijk onderdeel van het collegeprogramma en het Integraal veiligheidsplan is de aanpak van Ondernijning / georganiseerde criminaliteit. De rekenkamercommissie heeft onderzoek gedaan naar de stand van zaken van die aanpak en concludeert dat de formatie ontoereikend is voor een effectieve aanpak. Daarom wordt voorgesteld de aanpak van drugsdealers, criminele netwerken en mensenhandel te versterken met de aanstelling van een beleidsadviseur Ondernijning.

Wat gaan wij ervoor doen?

Aanstellen van een beleidsadviseur die tevens coördinator is van projecten en het lokale Ondernijningsoverleg, adviseur voor burgemeester en college en die uitvoering van planvorming daadkrachtig kan aansturen.

*Wat mag het kosten?**

Er wordt gevraagd om een incidenteel bedrag gevraagd in de jaren 2025 t/m 2027 van driemaal € 109.900,- voor 1 FTE-formatie beleidsadviseur Ondernijning en daarnaast om een structureel werkbudget van structureel € 5.000,-.

*De wens is deze aanmelding structureel te borgen, echter gezien de huidige financiële situatie wordt gekozen dit incidenteel te honoreren. Zodra er financiële ruimte ontstaat, zal deze aanmelding heroverwogen worden. Tevens wordt onderzocht in hoeverre dit in gezamenlijkheid met de andere gemeenten gefinancierd kan worden.

Aanmelding lijst incidenteel gehonoreerd

10. Voortzetten integrale aanpak op Zorg en veiligheid

Wat willen we bereiken?

Minder criminaliteit en minder huiselijk geweld

Wat gaan wij ervoor doen?

In 2023 is de gemeente al begonnen met het versterken van de samenwerking tussen zorg en veiligheid. Thema's zijn: de aanpak van multi-problem-casuïstiek, nazorg ex-gedetineerden, Zorg- en veiligheidshuis, woonoverlast en overlast van verslaafde of verwarde personen. Ook de beleidsadvisering op het gebied van de Wet Verplichte GGZ en de huisverboden bij huiselijk geweld. We willen een betere verbinding tussen het jeugddomein en het volwassendomein en een goede samenwerking tussen politie, hulpverlening, zorg, onderwijs, justitie en gemeente. Dat doen we door de inzet van een allround professional die complexe thema's kan oplossen als beleidsadviseur, regisseur en uitvoerder. Dit willen we graag voortzetten.

Wat mag het kosten?

Er wordt een bedrag van € 109.900,- gevraagd in het jaar 2026 en 2027.

11. Procesregisseur Persoonsgerichte aanpak

Wat willen we bereiken?

We willen de hardnekkige patronen van criminaliteit en overlast doorbreken, verminderen en/of herhaling voorkomen. Dit ter bescherming van de openbare orde en van de veiligheid.

Wat gaan wij ervoor doen?

De afgelopen periode hebben we ingezet op een effectieve persoonsgerichte aanpak voor de volwassenen (PGA). Dit is een integrale, op de persoon en zijn (gezins-) systeem toegesneden mix van bestuursrechtelijke, zorg- en overige interventies, die voorliggend is op de aanpak binnen het Zorg- en Veiligheidshuis. We willen voorkomen dat situaties escaleren. Belangrijk in deze aanpak is de procesregisseur die partijen rondom systemen samenbrengen, een plan organiseren met een samenhangend pallet van maatregelen op het gebied van ondersteuning, zorg en veiligheid. Deze procesregisseur heeft financiële dekking tot en met 2026. Maar ook in 2027 en verder willen we de inzet voortzetten. Ook de politie constateert al: de overlast van complexe problematiek (verslaafd, verward, crimineel) stijgt alleen maar.

Wat mag het kosten?

Er wordt een structureel bedrag van € 73.500,- gevraagd vanaf jaar 2027 voor 0,67 FTE-formatie.

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Nr.	Taakveld	Categorie	Onderwerp	I/S	2025	2026	2027	2028
12	2.1 Verkeer en vervoer	1	Hek fietspad Ooster Mheenpad	I	18.000			
13	2.1 Verkeer en vervoer	2	Verkeersveiligheidsplan 2025-2030	I	50.000			
13	2.1 Verkeer en vervoer	4	Verkeersveiligheidsplan 2025-2030 (kapitaallasten)	S			10.500	21.000
14	2.1 Verkeer en vervoer	3	Onderzoek taxistandplaats binnenstad	I	30.000			
15	2.1 Verkeer en vervoer	3	Infrastructuur Sfeerverlichting binnenstad	S		14.175	14.175	14.175
16	2.1 Verkeer en vervoer	3	Aanmelding werkgroep toegankelijkheid	I	50.000	50.000	50.000	
17	2.1 Verkeer en vervoer	3	Vervangen beweegbare afsluitingen binnenstad (krediet)	S		44.100	44.100	44.100
17	2.1 Verkeer en vervoer	3	Vervangen beweegbare afsluitingen binnenstad (abonnementskosten)	S		8.172	8.172	8.172
18	2.1 Verkeer en vervoer	3	Vervangen beweegbare afsluitingen Drielanden (krediet)	S		25.200	25.200	25.200
18	2.1 Verkeer en vervoer	3	Vervangen beweegbare afsluitingen Drielanden (abonnementskosten)	S		4.644	4.644	4.644
19	2.2 Parkeren	3	Straatparkeren ophogen onderhoudsbudget	S	50.000	50.000	50.000	50.000
20	2.2 Parkeren	3	Slagboomparkeren ophogen onderhoudsbudget	S	56.000	56.000	56.000	56.000
21	2.2 Parkeren	3	Houtwal ophogen onderhoudsbudget	S	65.000	65.000	65.000	65.000
22	2.2 Parkeren	3	Uitvoering vergunning/ontheffing parkeren	I	138.100	138.100		
23	2.1 Verkeer en vervoer	4	Regionaal Mobiliteitsfonds	S	100.000	50.000	50.000	50.000
			Totaal programma 2		557.100	505.391	377.791	338.291

Juridisch/wettelijk verplicht

12. Hek fietspad Ooster Mheenpad

Wat willen we bereiken?

In stand houden van erfafscheiding conform de gesloten overeenkomst met de aangrenzende eigenaren, zoals bedongen bij de aankoop van de grond t.b.v. het fietspad.

Wat gaan wij ervoor doen?

Hekwerk repareren.

Wat mag het kosten?

De incidentele kosten in 2025 bedragen € 18.000,-.

Voorgenomen besluit

13. Verkeersveiligheidsplan 2025-2030

Wat willen we bereiken?

In het collegeprogramma staat dat we werken aan een betere verkeersveiligheid. Dat doen we door wegen, fiets- en voetpaden veiliger te maken. Het verkeersveiligheidsplan 2016 en uitvoeringsprogramma 2021-2025 zijn aflopend. Om te zien of we onze doelen behalen, en om de verkeersveiligheid ook na 2025 aan te kunnen pakken, is een nieuw verkeersveiligheidsplan nodig.

Wat gaan wij ervoor doen?

We stellen een nieuw verkeersveiligheidsplan en uitvoeringsprogramma op.

Wat mag het kosten?

Er wordt een incidenteel bedrag gevraagd van € 50.000,- in 2025. Daarnaast is er sprake van oplopende kapitaallasten vanaf 2027 vanuit de uitvoering van het verkeersveiligheidsplan. De kapitaallasten volgen uit ramingen van kredieten van € 350.000,- per jaar in de jaren 2026 t/m 2030. De benodigde kredieten en eventuele inkomende subsidies zijn pas definitief bekend na het vaststellen van het verkeersveiligheidsplan. De kapitaallasten raming betreft € 10.500,- in 2027, oplopend tot € 53.500,- in 2031. Dit laatste betreft een aanmelding categorie 4.

Overige aanmeldingen

14. Onderzoek taxistandplaats binnenstad

Wat willen we bereiken?

In afstemming met bewoners en (horeca)ondernemers uit de binnenstad een onderzoek starten naar de meest geschikte locatie voor een als zodanig aangewezen taxistandplaats. Hiervoor maken wij gebruik van de adviesdiensten van een nader te bepalen verkeerskundig bureau.

Wat gaan wij ervoor doen?

In de huidige situatie is er geen aangewezen taxistandplaats in of rond de binnenstad. Dit zorgt met name tijdens uitgaansnachten voor onduidelijke situaties bij uitgaanspubliek en de taxibedrijven. Door een vaste locatie aan te wijzen en dit met bebording aan te wijzen is dit voor eenieder duidelijk. Het aanwijzen van een vaste locatie is niet eenvoudig. Alle belanghebbenden hebben graag dat er één komt maar het liefst niet voor de eigen voorkeur. Het doel van het onderzoek is dan ook om een logische en goed vindbare locatie aan te wijzen maar wel zodanig dat deze niet voor 'overlast' zorgt.

Wat mag het kosten?

Er wordt een incidenteel bedrag gevraagd van € 30.000,- in 2025.

15. Infrastructuur Sfeerverlichting binnenstad

Wat willen we bereiken?

De sfeerverlichting kan niet functioneren zonder elektrotechnische infrastructuur (stroomkasten, kabels, overspanningen). Afgelopen jaar was er meer wekelijks sprake van een storingen/kortsluiting met als gevolg dat de stoppen eruit sprongen en de sfeerverlichting het niet meer deed. Goede verlichting en sfeerverlichting dragen bij aan een comfortabele binnenstad. Ze verhogen de identiteit en levendigheid van de stad. Naast het vergroten van de aantrekkelijkheid van de binnenstad versterkt sfeerverlichting ook de routes in de binnenstad en het veiligheidsgevoel tijdens de donkere dagen.

Wat gaan wij ervoor doen?

De elektrotechnische installatie is niet meer van deze tijd waardoor er storingen/kortsluiting ontstaat. In 2025 wordt een project opgepakt om de gehele installatie te vernieuwen.

Wat mag het kosten?

Er wordt een krediet gevraagd van € 135.000,- in 2025. Dit leidt tot een structurele kapitaallast vanaf 2026 van € 14.175,-

16. Aanmelding werkgroep toegankelijkheid

Wat willen we bereiken?

Een toegankelijk openbare ruimte, doorgaan op de ingeslagen weg. Het huidige budget van € 60.000,- eindigt in 2025. Dat zou dan betekenen dat we met de werkgroep moeten stoppen en met aanpassingen die de werkgroep aandraagt.

Wat gaan wij ervoor doen?

De bijdrage aan de klankbordgroep toegankelijkheid en het oplossen van toegankelijkheidsissues in de openbare ruimte. Reeds uitgevoerde voorbeelden zijn rolstoelvriendelijke bankjes, bereikbaarheid van rolstoelen bij hondenren en poorten. Maar ook blindegeleidlijnen.

Wat mag het kosten?

Er wordt incidenteel budget gevraagd van drie jaar à € 50.000,- per jaar. Dit betekent driemaal een bedrag van € 50.000,- in de jaren 2025 t/m 2027 (totaal € 150.000,-).

17. Vervangen beweegbare afsluitingen binnenstad

Wat willen we bereiken?

De geslotenverklaring in de binnenstad wordt ondersteund door bebording en beweegbare afsluitingen. De beweegbare afsluitingen zijn defect. Bovendien vergroten we de autoluwe zone. De pollers moeten daarom worden vervangen/verplaatst. In 2024 onderzoeken we de nieuwe locaties. In 2025 vervangen/verplaatsen we de pollers.

Wat gaan wij ervoor doen?

We vervangen de fysieke afsluitingen in de binnenstad.

Wat mag het kosten?

Er wordt een krediet van € 420.000,- gevraagd voor de vervanging. Dit leidt tot een structurele kapitaallast vanaf 2026 van € 44.100,-. Er wordt daarnaast een structureel budget gevraagd van € 8.172,- voor abonnementskosten vanaf 2026.

18. Vervangen beweegbare afsluitingen Drielanden

Wat willen we bereiken?

De geslotenverklaring op de busbaan in Drielanden wordt ondersteund met bebording en beweegbare afsluitingen. De beweegbare afsluitingen zijn defect. Deze moeten worden vervangen.

Wat gaan wij ervoor doen?

We vervangen de vier fysieke afsluitingen op de busbaan in Drielanden.

Wat mag het kosten?

Er wordt een krediet van € 240.000,- gevraagd voor de vervanging. Dit leidt tot een structurele kapitaallast vanaf 2026 van € 25.200,-. Er wordt daarnaast een structureel budget gevraagd van € 4.644,- voor abonnementskosten vanaf 2026.

19. Straatparkeren ophogen onderhoudsbudget

Wat willen we bereiken?

De begrote kosten voor de parkeerlocaties zonder slagboom (Straatparkeren) bij te stellen o.b.v. het feitelijke gebruik.

Wat gaan wij ervoor doen?

Onderhouden en up-to-date houden van parkeerautomaten zodat deze goed werken en zo min mogelijk storingen veroorzaken. De huidige begrote parkeerkosten zijn al enkele jaren ontoereikend en passen niet bij het huidige gebruik. Er is een relatie met de ombuigingsvoorstellen voor verhogen van de parkeeropbrengsten. Vanuit het standpunt 'reëel ramen' dienen echter ook de parkeerkosten te worden bijgesteld. In de ombuigingsvoorstellen is tevens gekeken naar mogelijke besparing van kosten. Wanneer deze aanvraag wordt gehonoreerd betekent dit dat de 'netto-ombuiging' met € 50.000,- lager is.

Wat mag het kosten?

Er wordt een structureel bedrag gevraagd van € 50.000,- vanaf 2025.

20. Slagboomparkeerlocaties ophogen onderhoudsbudget

Wat willen we bereiken?

De begrote kosten voor de parkeerlocaties met slagboom bij te stellen o.b.v. het feitelijke gebruik.

Wat gaan wij ervoor doen?

Onderhouden en up-to-date houden van parkeerinstallaties en -automaten zodat deze goed werken en zo min mogelijk storingen veroorzaken. De huidige begrote parkeerkosten zijn al enkele jaren ontoereikend en passen niet bij het huidige gebruik. Er is een relatie met ombuigingsvoorstellen voor verhogen van de parkeeropbrengsten. Vanuit het standpunt 'reëel ramen' dienen echter ook de parkeerkosten te worden bijgesteld. In de ombuigingsvoorstellen is tevens gekeken naar mogelijke besparing van kosten. Wanneer deze aanvraag wordt gehonoreerd betekent dit dat de 'netto-ombuiging' met € 56.000,- lager is.

Wat mag het kosten?

Er wordt een structureel bedrag gevraagd van € 56.000,- vanaf 2025.

21. Houtwal ophogen onderhoudsbudget

Wat willen we bereiken?

De begrote kosten voor parkeerlocaties Houtwal bij te stellen o.b.v. het feitelijke gebruik.

Wat gaan wij ervoor doen?

Onderhouden van de gehele parkeergarage, wettelijke verplichte keuringen en aanschaf van verbruiksartikelen. Allemaal

om de parkeergarage te exploiteren zoals verwacht mag worden bij het feitelijke gebruik (beperken steringen/klachten). De huidige begrote parkeerkosten zijn al enkele jaren ontoereikend en passen niet bij het huidige gebruik. Er is een relatie met ombuigingsvoorstellen voor verhogen van de parkeeropbrengsten. Vanuit het standpunt 'reëel ramen' dienen echter ook de parkeerkosten te worden bijgesteld. In de ombuigingsvoorstellen is tevens gekeken naar mogelijke besparing van kosten. Wanneer deze aanvraag wordt gehonoreerd betekent dit dat de 'netto-ombuiging' met € 65.000,- lager is.

Wat mag het kosten?

Er wordt een structureel bedrag gevraagd van € 65.000,- vanaf 2025.

22. Uitvoering vergunning/ontheffing parkeren

Wat willen we bereiken?

Ondersteuning kunnen blijven geven aan de uitvoering van het huidige parkeerbeleid voor bewoners, ondernemers en bezoekers in de stad.

Wat gaan wij ervoor doen?

Uitvoering geven aan de nieuwe activiteiten voor het proces van verstrekken van parkeer vergunningen en ontheffingen inclusief het oplossen van klachten, correcties, financiële controle, betalingen restituties, controles, ontvangen van bewoners/ondernemers aan de balie etc. Door het verhogen van de (bezoekers)vergunningen en ontheffingen kan een deel van de inkomsten worden ingezet om de ontstane personele belasting op te vangen. Dit betekent een uitstel van de ombuiging.

Wat mag het kosten?

Er wordt een incidenteel bedrag gevraagd van € 138.110,- in jaar 2025 en hetzelfde bedrag in jaar 2026 voor formatie.

Aanmelding lijst incidenteel gehonoreerd

23. Regionaal Mobiliteitsfonds

Wat willen we bereiken?

Betere regionale bereikbaarheid

Wat gaan wij ervoor doen?

In 2018 is de regionale Bereikbaarheidsagenda vastgesteld en de samenwerkende gemeenten op de Noord-Veluwe hebben in 2019 besloten een Regionaal Mobiliteitsfonds op te richten. Voor de vulling van dit Mobiliteitsfonds draagt elke deelnemende gemeente € 1,- per inwoner in 2021 bij en vanaf 2022 € 2,- per jaar. Dit bedrag kan jaarlijks worden bijgesteld afhankelijk van ambities. Tot op heden was dit nog niet structureel geborgd in onze begroting. Echter staan we ook voor financiële uitdagingen. We stellen voor in 2025 vast te houden aan de bestaande afspraak van € 2,- per inwoner, maar koersen erop dit voor 2026 en verder weer terug te brengen naar € 1 euro per inwoner en de ambities daaraan aan te passen.

Wat mag het kosten?

Er wordt structurele dekking gevraagd voor dit onderwerp. Dit betekent € 100.000,- in 2025 en daarna verlaagd naar € 50.000,- per jaar (2026 e.v.)

Programma 3 Economie

Nr.	Taakveld	Categorie	Onderwerp	I/S	2025	2026	2027	2028
24	3.4 Economische promotie	2	Passend budget voor Heerlijk Harderwijk	S	85.000	235.000	235.000	235.000
25	3.4 Economische promotie	3	Opstellen nieuw evenementenbeleid	I	35.000			
26	3.4 Economische promotie	3	Opstellen toeristische visie	I	35.000			
27	5.3 Cultuur	4	Formatie toerisme en recreatie	S			86.000	86.000
28	3.3 Bedrijvenloket	4	Uitbreiding formatie accountmanager bedrijven	S			61.000	61.000
29	3.4 Economische promotie	4	Beheer en onderhoud aantrekkelijke routenetwerken	S			17.000	17.000
			Totaal programma 3		155.000	235.000	399.000	399.000

Voorgenomen besluit

24. Passend budget voor Heerlijk Harderwijk

Wat willen we bereiken?

Voortzetten en professionalisering van de rol van Heerlijk Harderwijk. De stichting zet zich in voor het versterken van het toeristische profiel en de naamsbekendheid van Harderwijk en draagt bij aan het versterken van de gewenste sociaal economische profiel van Harderwijk en de juiste groei van het toeristische bezoek. De stichting zorgt ook voor gastheerschap aan de bewoners en bezoekers van de gemeente. We geven daarnaast uitvoering aan de motie van 9 november 2023 voor passend budget voor Heerlijk Harderwijk.

Wat gaan wij ervoor doen?

Toekomstbestendige en professionelere organisatie opzetten met een grotere inzet van professionals in plaats van vrijwilligers. Opstellen van een meerjarenplan en een bijbehorend budget (meerjarig) is nodig om professioneel te kunnen werken aan bestemmingsmanagement en promotie voor Harderwijk. Op dit moment ontvangt Heerlijk Harderwijk van de gemeente een budget van € 150.000,- voor gastheerschap, promotie en marketing. Dit budget is incidenteel toegekend en beschikbaar voor 2024 en 2025. Om de professionaliseringslag te realiseren (volgens het plan Toekomst Heerlijk Harderwijk) is een jaarlijks budget van € 235.000,- nodig. Daarom wordt deze kadernota aanvraag ingediend. De aanvraag betreft dus twee zaken: het verhogen van het incidentele budget voor 2025 met een bedrag van € 85.000,- en het aanvragen van een structureel budget van € 235.000,- voor de jaren 2026 en verder.

Wat mag het kosten?

Er wordt samengevat in 2025 een bedrag gevraagd van € 85.000,- en daarna een structureel bedrag van € 235.000,- vanaf 2026.

Overige aanmeldingen

25. Opstellen nieuw evenementenbeleid

Wat willen we bereiken?

Harderwijk is een populaire bestemming in de regio op gebied van evenementen en er worden steeds meer evenementen georganiseerd. Om deze ontwikkeling in goede banen te leiden zijn nieuwe kaders nodig. Het laatste evenementenbeleid dateert uit 2017 en intussen is veel veranderd. Om de balans op gebied van evenementen te behouden willen we een nieuw beleid opstellen.

Wat gaan wij ervoor doen?

Opstellen van een nieuw evenementenbeleid en aanpassen van de subsidieverordening evenementen o.b.v. het nieuwe beleid

Wat mag het kosten?

Er wordt een incidenteel bedrag gevraagd van € 35.000,- in 2025.

26. Opstellen toeristische visie

Wat willen we bereiken?

Harderwijk en Hierden nog aantrekkelijker maken voor bewoners en bezoekers. Het profiel van Harderwijk als aantrekkelijke Hanzestad tussen de Veluwe en de oude Zuiderzee versterken. Op deze manier de economie van de stad stimuleren met oog op de balans tussen natuur en recreatie.

Wat gaan wij ervoor doen?

Om de juiste koers en perspectief te bepalen, stellen we een toeristische visie/ uitwerking Omgevingsvisie op. Bij het opstellen van de visie betrekken we behalve professionals ook bewoners.

Wat mag het kosten?

Er wordt een incidenteel bedrag gevraagd van € 35.000,- in 2025.

Aanmelding lijst incidenteel gehonoreerd

27. Formatie toerisme en recreatie

Wat willen we bereiken?

In het collegeprogramma is het doel opgenomen dat we een inclusiever kunst- en cultuur aanbod in alle wijken van Harderwijk en Hierden willen organiseren, én dat we een toeristische trekpleister in de regio willen zijn die het hele jaar door toeristen ontvangt. Deze ambitie heeft te maken met verschillende activiteiten uit het programma Sport, Cultuur en Recreatie én Economie. Grote projecten zijn bijvoorbeeld; een aantrekkelijke ontvangstlocatie realiseren en koppelen aan duurzaam vervoer, verbeteren en uitbreiden routenetwerken enz. Ook is in het collegeprogramma opgenomen dat we een het thema Hanze willen versterken en willen starten met het plan voor het vierden van 800 jaar stadsrechten en internationale hanzedagen in 2031. In deze functie wordt ook het takenpakket van de evenementencoördinator ondergebracht. Hoewel destijds de middelen structureel zijn aangevraagd, zijn deze incidenteel gehonoreerd. Met deze aanvraag wordt gevraagd dit alsnog structureel te maken. Deze formatie is ook als ombuigingsvoorstel ingediend. Invulling van projecten en activiteiten zullen achterwege blijven of vertragen.

Wat gaan wij ervoor doen?

Om onze toeristische sector te versterken, ontwikkelen we een toeristische visie en aanpak, ondersteunen en faciliteren we ideeën voor evenementen, en professionaliseren we Heerlijk Harderwijk en het Toeristisch Informatie Punt (TIP). We verbeteren de verbinding tussen het Dolfinarium en de binnenstad, verlengen het toeristisch seizoen met een aantrekkelijk aanbod voor het hele jaar, en verleiden bezoekersstromen met aantrekkelijke routenetwerken. We realiseren een ontvangstlocatie gekoppeld aan duurzaam vervoer en bereiden ons voor op de Internationale Hanze 2031. We onderzoeken de uitbreiding van hotelkamers en de mogelijkheden voor een stadscamping, en faciliteren initiatieven voor nieuwe verblijfsaccommodaties. Een evenementencoördinator zal de organisatie van evenementen optimaliseren, terwijl we voorzieningen realiseren en organisatoren uitdagen om hun evenementen te verduurzamen. Ten slotte ondersteunen we nieuwe initiatieven voor evenementen op het water.

Wat mag het kosten?

Er wordt een structureel bedrag gevraagd van € 86.000,- vanaf 2027 voor 0,89 FTE formatie.

28. Uitbreiding formatie accountmanager bedrijven

Wat willen we bereiken?

In het collegeprogramma is het doel opgenomen dat de binnenstad en de wijkcentra toekomstbestendig ingericht zijn en Harderwijk aantrekkelijk voor ondernemers. We willen zichtbaar zijn voor ondernemers, focussen ons op verbinden en luisteren en brengen partijen bij elkaar. Verder is in het collegeprogramma de doelstelling opgenomen dat Harderwijk in 2026 behoort tot de top 20 van economische toplocaties.

Wat gaan wij ervoor doen?

Invulling geven aan bovenstaande activiteiten. Daarnaast bijdragen aan de uitvoering van de Binnenstadsvisie. Het gaat om uitbreiding van de accountmanagement capaciteit met focus op detailhandel in wijken en binnenstad en zorgen voor een robuuster accountmanagement in het algemeen. De doelstellingen uit het collegeprogramma vragen om meer inzet op accountmanagement voor bedrijven en ondernemers. Binnen de huidige formatie (1 FTE) kan hier geen invulling aan worden gegeven zonder dat dit ten koste gaat van de huidige kwaliteit. Bovendien is het accountmanagement met 1 FTE bijzonder kwetsbaar.

Wat mag het kosten?

Er wordt een structureel bedrag gevraagd van € 61.000,- vanaf 2027 voor 0,56 FTE formatie.

29. Beheer en onderhoud aantrekkelijke routenetwerken

Wat willen we bereiken?

In het collegeprogramma 2022-2026 is opgenomen dat door aantrekkelijke routenetwerken de verschillende bezoekersstromen worden verleid en begeleid. Het doel is om zo goed mogelijk netwerk te realiseren en beheren voor de gebruiker. Samen met de routebureau Veluwe zorgen we voor aantrekkelijke routenetwerken voor fietsen, wandelen en paardrijden om op deze manier kwalitatief toeristisch recreatief product aan te bieden. We willen het beheer en onderhoud van de netwerken op een professionele manier laten uitvoeren door het Routebureau Veluwe.

Wat gaan wij ervoor doen?

Het Routebureau Veluwe levert diensten voor ondernemers, overheden, terreinbeheerorganisaties (TBO's) en de gebruikers van de Veluwse routenetwerken. Zo worden gebruikers voorzien van aantrekkelijke routenetwerken en van producten ter promotie en vindbaarheid van de routenetwerken. Alles wordt centraal ontwikkeld, bijgehouden en digitaal ontsloten.

Wat mag het kosten?

Er wordt een structureel bedrag gevraagd van € 17.000,- vanaf 2027.

Programma 4 Onderwijs

Nr.	Taakveld	Categorie	Onderwerp	I/S	2025	2026	2027	2028
30	4.2 Onderwijshuisvesting	1	Onderwijshuisvesting programma en overzicht	S		2.508	2.508	2.508
31	4.3 Onderwijs	4	Stimuleren samenwerking onderwijs-arbeidsmarkt	S			10.000	10.000
			Totaal programma 4			2.508	12.508	12.508

Juridisch verplicht

30. Onderwijshuisvesting programma en overzicht

Wat willen we bereiken?

Voldoen aan de verplichtingen uit de Verordening huisvesting onderwijs Harderwijk 2012.

Wat gaan wij ervoor doen?

Financiële middelen beschikbaar stellen aan het schoolbestuur VCO voor eerste inrichting onderwijsleerpakketten en meubilair voor De Rank en Het Startblok als gevolg van groei.

Wat mag het kosten?

Er wordt een krediet gevraagd van € 35.000,- in 2025. Dit leidt tot een structurele kapitaallast vanaf 2026 van € 2.508,-.

Aanmelding lijst incidenteel gehonoreerd

31. Stimuleren samenwerking onderwijs-arbeidsmarkt

Wat willen we bereiken?

In de Onderwijsvisie 2030 zijn uitgangspunten vastgesteld ter versterking van het voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs. Een goede doorlopende leerlijn en samenwerking met het (regionale) bedrijfsleven zijn daar bouwstenen voor. Door die samenwerking kan het onderwijs innoveren en sluit het goed aan op wat de arbeidsmarkt nodig heeft. Goed onderwijs biedt meer baankansen, voorkomt schooluitval en versterkt de aantrekkelijkheid onze scholen.

Wat gaan wij ervoor doen?

De samenwerking tussen onderwijs en arbeidsmarkt faciliteren door het subsidiëren van initiatieven die bijdragen aan een goede doorlopende leerlijn.

Wat mag het kosten?

Er wordt een structureel bedrag gevraagd van € 10.000,- vanaf 2027.

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

Nr.	Taakveld	Categorie	Onderwerp	I/S	2025	2026	2027	2028
32	5.2 Sportaccommodaties	2	Actualisatie subsidieregeling eenmalige investeringen in sportaccommodaties	I	450.000			
33	5.3 Cultuur	2	Aanvullend onderzoek en/of aanvullende expertise t.b.v. besluitvorming binnenpodium	I	35.000			
34	5.4 Musea en 5.5 Cultureel erfgoed	2	Integraal erfgoedbeleid	I	50.000			
35	5.5 Cultureel Erfgoed	2	Inventarisatie religieus erfgoed	I	15.000			
36	5.7 Openbaar groen en buitenrecreatie	2	Natuur- en groenvisie	S	45.000	45.000	45.000	45.000
37	5.3 Cultuurpresentatie, Cultuurproductie en Cultuurparticipatie	3	Viering 80 jaar bevrijding	I	18.000			
38	5.2 buitensportaccommodaties	3	Vervangen 3 voetbal kunstgrasvelden (boekwaarde afwaardering)	I		192.750		
38	5.2 buitensportaccommodaties	3	Vervangen 3 voetbal kunstgrasvelden	S			52.500	52.900
39	5.7 Openbaar groen en buitenrecreatie	3	Samen kleuren we de stad	S		55.000	55.000	55.000
40	5.1 Sportbeleid en activering	4	Voortzetten senioren beweegcoach	I			65.000	
41	5.3 Cultuurpresentatie, Cultuurproductie en Cultuurparticipatie	4	Professionalisering organisatie Popschool Harderwijk en fair pay docenten	S		209.000	209.000	209.000
42	5.3 Cultuurpresentatie, Cultuurproductie en Cultuurparticipatie	4	Culturele activiteiten Stichting de Mess	S		25.000	25.000	25.000
43	5.3 Cultuurpresentatie, Cultuurproductie en Cultuurparticipatie	4	Subsidie muziekvereniging Kunst na Arbeid	I		5.000		
44	5.5 Cultureel Erfgoed	4	Subsidie Stichting Joods Erfgoed Harderwijk	I		5.000		
			Totaal programma 5		613.000	536.750	451.500	386.900

Voorgenomen besluit

32. Actualisatie subsidieregeling eenmalige investeringen in sportaccommodaties

Wat willen we bereiken?

De subsidieregeling eenmalige investeringen in sportaccommodaties moet worden geactualiseerd. In het nieuwe voorstel wordt de regeling opgenomen in de overige bestaande subsidieregelingen en wordt tevens een ombuigingsvoorstel gedaan in de hoogte van de subsidie en een maximaal subsidieplafond. Dit voorstel wordt via college en raad ingediend met daarbij de afweging voor het financiële kader. Het voorstel is een subsidieplafond van € 150.000,- in te stellen en dit vooralsnog in de begroting op te nemen in de jaren 2025 t/m 2027.

Wat gaan wij ervoor doen?

Actualisatie bestaande subsidieregeling en hanteren maximaal subsidieplafond.

Wat mag het kosten?

Voorgesteld wordt om in 2025 een bestemmingsreserve te vormen voor € 450.000,- voor een periode van minimaal 3 jaar om in de jaren 2025 t/m 2027 het jaarlijks subsidieplafond van € 150.000,- te kunnen bekostigen.

Noot: Mocht de aanvraag voor de subsidieregeling niet gehonoreerd worden, wordt de aanvraag voor specifiek TV Frankrijk actueel. In dat geval wordt voorgesteld aan de raad om de kadernota aanmelding 'TV Frankrijk - subsidie eenmalige investeringen in sportaccommodaties' mee te nemen in de integrale afweging.

33. Aanvullend onderzoek en/of aanvullende expertise t.b.v. besluitvorming binnenpodium

Wat willen we bereiken?

We willen bereiken dat college en raad optimaal kunnen worden geadviseerd over het in 2025 te nemen besluit over een binnenpodium.

Wat gaan wij ervoor doen?

In het collegeprogramma is opgenomen het voornemen van het college om in 2025 een definitief besluit aan de raad voor te leggen over de vraag of er een binnenpodium ('middentheatervoorziening') moet worden gerealiseerd, en zo ja, wat voor voorziening dat dan moet zijn. Omdat het alleszins mogelijk is, dat, om dit besluit voldoende te kunnen voorbereiden, aanvullende externe expertise of aanvullend onderzoek nodig is, worden middelen aangevraagd om deze eventuele uitgaven te dekken. In theorie zou het ook een optie zijn, uitgaven voor dit doel te voldoen uit de bestemmingsreserve 'middentheater', maar de raad heeft recentelijk aangegeven deze reserve sec te willen inzetten voor feitelijke (ver)bouw(ings)kosten van een podiumvoorziening.

Wat mag het kosten?

Er wordt een incidenteel bedrag gevraagd van € 35.000,- in 2025. Als dekkingsmogelijkheid wordt de bestemmingsreserve middentheater voorgesteld.

34. Integraal erfgoedbeleid

Wat willen we bereiken?

In het collegeprogramma 2022-2026 is opgenomen dat we de basisstructuur van materieel en immaterieel erfgoed in de gemeente borgen en te zorgen voor meer continuïteit in het beheer en behoud van erfgoed. Samen met de betrokken erfgoedorganisaties, eigenaren en gebruikers, willen we er voor zorgen dat ons erfgoed er goed bij staat tijdens de viering van 800 jaar stadsrechten in 2031.

Wat gaan wij ervoor doen?

In samenwerking met erfgoedorganisaties, inwoners, eigenaren en gebruikers stellen we een erfgoedbeleid op, waarin behoud van en omgang met onroerend (o.a. monumenten, archeologie), roerend (o.a. varend erfgoed) en immaterieel erfgoed (o.a. volksgebruiken) samenkomen.

Wat mag het kosten?

Er wordt een incidenteel bedrag gevraagd van € 50.000,- in 2025.

35. Inventarisatie religieus erfgoed

Wat willen we bereiken?

Inzicht en behoud van (roerend) religieus erfgoed.

Wat gaan wij ervoor doen?

In maart 2024 is door de raad de visie religieus erfgoed vastgesteld. Als uitvoering van een aanbeveling uit de visie, wordt in overleg met eigenaren een inventarisatie en waardering gedaan van interieurs-inclusief roerende zaken, van religieuze gebouwen.

Wat mag het kosten?

Er wordt een incidenteel bedrag gevraagd van € 15.000,- in 2025.

36. Natuur- en groenvisie

Wat willen we bereiken?

Een gezonde stad, waar het voor eenieder goed vertoeven is, zoals is vastgelegd en besloten in de natuur en groen beleidsuitwerking.

Wat gaan wij ervoor doen?

Bomen die in onvoldoende groei ruimte staan (nog ruim 4000) en bij renovatie verdwijnen omdat er geen geschikte ruimte is deze toch herplanten door te investeren in ondergrondse voorzieningen.

Wat mag het kosten?

Er wordt een structureel bedrag gevraagd van € 45.000,- vanaf 2025.

Overige aanmeldingen

37. Viering 80 jaar bevrijding

Wat willen we bereiken?

Het programma voor 80 jaar Vrijheid in Harderwijk is erop gericht een breed en divers publiek te bereiken. Door het gebruik van sociale media en andere communicatiekanalen worden jongeren ook nadrukkelijk benaderd, die ver na de Tweede Wereldoorlog zijn geboren, maar leven in een vrije samenleving, mogelijk gemaakt door de bevrijders van 1945. Die vrije samenleving staat onder druk, daarom is het herdenkingsprogramma voor jongeren en ouderen ook een

bewustwording. Enerzijds door het verleden van oorlog en bevrijding te laten herleven door een bevrijdingstocht, tentoonstelling in het Stadsmuseum Harderwijk, de militaire kampen en het programma van 5 mei. Anderzijds door aan de genoemde activiteiten, gesprekken, debat, discussie en feestvieren te verbinden.

Wat gaan wij ervoor doen?

Verschillende activiteiten: bevrijdingstocht in samenwerking met Ermelo en Putten, het nabouwen van militaire kampen toegankelijk voor jong en oud, tentoonstelling in het stadsmuseum Harderwijk en lezingen, presentaties en gastlessen op scholen.

Wat mag het kosten?

Er wordt een incidenteel bedrag gevraagd van € 18.000,- in 2025.

38. Vervangen 3 voetbal kunstgrasvelden

Wat willen we bereiken?

Veilige sportvelden die goedgekeurd zijn door de bonden voor wedstrijden.

Wat gaan wij ervoor doen?

Voor het hoofdveld van Parkweg (zwart wit) en het hoofdveld en veld twee van het park Mheenzicht (Hierden) is in de oude afschrijvingstechniek een economische afschrijvingstermijn van 15 jaar gehanteerd. Dit betekent dat in het MIP per 2028 de lasten vrij komen voor investering in een nieuw veld. Echter de technische levensduur is helaas korter. In de huidige afschrijvingstechniek hanteren we daarom ook 12 jaar voor de sporttechnische bovenlaag. Twee jaarlijks worden de velden gekeurd door de bond. Dan mogen er weer wedstrijden op gespeeld worden. Bij de keuring dit jaar zijn de velden weer tot 2026 goedgekeurd. De verwachting is echter dat bij de keuring in 2026 de velden er niet weer doorheen komen. Een van de velden zat nu al net boven de norm. Wachten tot 2028 (economische afschrijving) is de verwachting dat we voor de periode 2026-2028 geen goedkeuring krijgen van de bond. Dit betekent dat we dan geen wedstrijden kunnen spelen. Vanwege de financiële spelregels melden we daarom de hogere kosten als opgenomen in het MIP (afwaardering huidige velden en de financiële effecten als gevolg van prijsstijging). Op het moment van de keuring in 2026 is het dan pas aanmelden van de financiële consequenties te laat voor in ieder geval het seizoen 2026/2027. Indien de SPUK Sport regeling niet wordt voortgezet na 2025 dan betekent het dat de investering 21% duurder wordt, wat een hogere kapitaallast (ca. structureel € 27.000,-) met zich mee brengt.

Wat mag het kosten?

Er wordt een krediet gevraagd van € 1.712.150,- in 2025, waarbij er sprake is van een inkomst van - € 297.150,- vanuit de SPUK Sport regeling (btw). Dit leidt per saldo tot een extra structurele kapitaallast vanaf 2027 van ongeveer € 52.900,- ten opzichte van de reeds aanwezige dekking in de begroting. Daarnaast is er een incidentele last van € 192.750,- voor het afwaarderen van de restant boekwaarde van de voetbalvelden in 2026.

39. Samen kleuren we de stad

Wat willen we bereiken?

Samen met de inwoners en bedrijven Harderwijk en Hierden kleur geven en elkaar ontmoeten.

Wat gaan wij ervoor doen?

Bij de kadernota 2022 is middels amendement "Samen kleuren we de Stad" hervat door alsnog de ombuiging van € 65.000,- terug te draaien. We willen graag door met "Samen kleuren we de Stad". Dit is namelijk de pijler van het Integrale Beheerplan Openbare Ruimte en hiermee kunnen we extra kleur geven aan de openbare ruimte met een fractie van de kosten. Samen met de inwoners investeren we in hun wensen en zorgen zij vervolgens zelf voor het onderhoud. Ze zijn samen bezig in de openbare ruimte voor niet alleen een kleurrijke openbare ruimte maar tevens elkaar ontmoeten. Gelet op de ombuigingen vanaf 2026 stellen we voor om ook dit budget aan te passen aan de opgave die er ligt (ca 10%) en structureel € 55.000,- op te nemen in de begroting.

Wat mag het kosten?

Er wordt een structureel bedrag gevraagd van € 55.000,- vanaf 2026.

Aanmelding lijst incidenteel gehonoreerd

40. Voortzetten senioren beweegcoach

Wat willen we bereiken?

De komende jaren zal het aantal mensen van 65 jaar en ouder stijgen in Nederland. Ook in Harderwijk neemt deze zogenaamde grijze druk toe. De senioren beweegcoach zet zich in om de actieve en minder actieve zelfstandige senior in de gemeente Harderwijk actief te laten blijven of te stimuleren actief te worden. Het streven is de senior te verleiden en te blijven activeren tot een gezonde leefstijl. Een actieve leefstijl is belangrijk voor het behoud van een goede gezondheid, een sociaal leven en het uitvoeren van dagelijkse taken en werkzaamheden. Hiermee kunnen we kwetsbaarheid voorkomen of verminderen. Deelname aan activiteiten kan ook de eenzaamheid bestrijden en sociale cohesie vergroten.

Wat gaan wij ervoor doen?

De senioren beweegcoach is de spil tussen de partijen die met ouderen en bewegen te maken hebben. Daarnaast is er een goede verbinding met de zorgpartners voor signalering en doorverwijzing. De rol wordt hierin steeds belangrijker, vanwege het belang van leefstijlinterventies.

*Wat mag het kosten?**

Er wordt een incidenteel bedrag gevraagd van € 65.000,- in 2027 om de inzet voort te zetten.

*De wens is deze aanmelding structureel te borgen, echter gezien de huidige financiële situatie wordt gekozen dit incidenteel te honoreren. Zodra er financiële ruimte ontstaat, zal deze aanmelding heroverwogen worden.

41. Professionalisering organisatie Popschool Harderwijk en fair pay docenten

Wat willen we bereiken?

De Popschool is een succesvolle organisatie voor cultuureducatie en talentontwikkeling die ook actief de wijken bedient, en biedt tevens gerichte (maatwerk)interventies binnen het sociaal domein. Begonnen als een initiatief van enthousiaste popmusici is de Popschool een volwassen en unieke organisatie binnen een regionaal en landelijk netwerk van muziekeducatie geworden. Professionalisering is noodzakelijk voor het voortbestaan van de instelling maar kan niet uit eigen middelen worden bekostigd. Daarnaast streeft de Popschool naar een cao-conforme beloning van de (ingehuurde) docenten, om deze te behouden voor de organisatie en uit overwegingen van Fair Pay. In de beleidsnota Kunst en Cultuur Harderwijk 2022-2025 is dit als volgt omschreven: "We gaan de Popschool ondersteunen in het versterken van haar organisatie ten behoeve van de continuïteit van de activiteiten, zowel binnen het onderwijs als binnen het sociaal domein." (p. 40)

Wat gaan wij ervoor doen?

We handhaven de subsidie voor professionalisering en eerlijke beloning, waarbij reeds minder wordt aangevraagd in het kader van de voorziene ombuigingen.

Wat mag het kosten?

Er wordt een structureel bedrag gevraagd van € 209.000,- vanaf 2026.

42. Culturele activiteiten Stichting de Mess

Wat willen we bereiken?

Beleidsnota Kunst en Cultuur Harderwijk 2022-2025: "De MESS, de organisatie die zich onlangs heeft gevestigd in de voormalige officiersmess op Kranenburg, heeft veelomvattende ideeën over cultuur en sociaal domein, en wil zich van daaruit verder ontwikkelen als 'broedplaats' met de focus op beeldende kunst. Over deze ambitie willen we met hen in gesprek blijven en hen, waar nodig en mogelijk, ondersteunen en faciliteren." (p. 34) Met deze subsidie willen we bereiken dat het gebouw De Mess aantrekkelijk en toegankelijk blijft, en dat de stichting De Mess haar culturele activiteiten op het gebied van beeldende kunst kan blijven realiseren. Een en ander ook in de aanloop naar de renovatie van het gebouw en de periode daarna, waarin voor de stichting mogelijk ook een rol is weggelegd.

Wat gaan wij ervoor doen?

Het voortzetten van de subsidie aan Stichting De Mess voor activiteiten op het gebied van beeldende kunsten in gebouw De Mess.

Wat mag het kosten?

Er wordt een structureel bedrag gevraagd van € 25.000,- vanaf 2026.

43. Subsidie muziekvereniging Kunst na Arbeid

Wat willen we bereiken?

De muziekvereniging Kunst Na Arbeid in Hierden stimuleert participatie en educatie, en vervult een belangrijke rol in de sociale cohesie in Hierden. Zij zijn innovatief in de manier waarop alle leden worden betrokken bij het bestuur en bij de doelen van de vereniging. Daarmee is KNA een goede exponent van het Kunst- en Cultuurbeleid Harderwijk 2022-2025.

Wat gaan wij ervoor doen?

We handhaven ook in 2026 de subsidie voor Kunst Na Arbeid, waarbij minder en incidenteel wordt aangevraagd in verband met de ombuigingen.

Wat mag het kosten?

Er wordt een incidenteel bedrag gevraagd van € 5.000,- in 2026.

44. Subsidie Stichting Joods Erfgoed Harderwijk

Wat willen we bereiken?

De Stichting Joods Erfgoed Harderwijk streeft ernaar de herinnering aan de Joodse inwoners van Harderwijk die slachtoffer zijn geworden van de Tweede Wereldoorlog levend te houden en de lessen die uit dat verleden kunnen worden geleerd, actief door te geven aan huidige en toekomstige generaties. Dat is belangrijk erfgoed. Daarnaast sluit het doel van de stichting aan bij onze doelen op het gebied van inclusie en burgerschap.

Wat gaan wij ervoor doen?

We zetten de subsidie aan de Stichting Joods Erfgoed Harderwijk voort in 2026, waarbij minder en incidenteel wordt aangevraagd in verband met de omhooggingen.

Wat mag het kosten?

Er wordt een incidenteel bedrag gevraagd van € 5.000,- in 2026.

Programma 6 Sociaal domein

Nr.	Taakveld	Categorie	Onderwerp	I/S	2025	2026	2027	2028
45	6.2 Wijkteams	2	Voortzetting Jongersportcoach Voortgezet Onderwijs en Inschools jongerenwerk	I	120.000	120.000	120.000	
45	6.2 Wijkteams	2	Dekking aanmelding 45 uit Hervormingsagenda Jeugd	I	-120.000	-120.000	-120.000	
46	6.1 Samenkracht en Burgerparticipatie	2	Exploitatiesubsidie MFC de Roef	S	356.000	333.000	300.000	300.000
47	6.1 Samenkracht en Burgerparticipatie	2	Exploitatiesubsidie MFC de Kiekmore	S		120.000	110.000	100.000
47	6.1 Samenkracht en Burgerparticipatie	2	Exploitatiesubsidie MFC de Kiekmore	S		-130.000	-130.000	-130.000
48	6.1 Samenkracht en Burgerparticipatie	3	Voortzetting uitbreiding onafhankelijke cliëntondersteuning	I	50.000			
49	6.1 Samenkracht en Burgerparticipatie	4	Lokale inclusie Agenda / Regenboogbeleid	S		5.000	50.000	50.000
50	6.1 Samenkracht en Burgerparticipatie	4	Automaatje	S			34.618	34.618
50	6.1 Samenkracht en Burgerparticipatie	4	Automaatje	S			-34.618	-34.618
51	6.1 Samenkracht en Burgerparticipatie	4	Odensehuis	I			165.000	
52	6.2 Voorlichting	4	Steunouders	S		10.000	10.000	10.000
53	6.82 Ge-escaalde zorg 18-	4	Ondersteunen netwerken tussen ouders met kinderen met autisme of meervoudige beperkingen	S		10.000	10.000	10.000
			Totaal programma 6		406.000	348.000	515.000	340.000

Vorgenomen besluit

45. Voortzetting Jongersportcoach Voortgezet Onderwijs en Inschools jongerenwerk

Wat willen we bereiken?

Steeds meer jongeren lopen vast tijdens de adolescentie fase. Het schoolverzuim loopt op, er zijn meer thuiszitters en de VO scholen hebben steeds meer moeite om leerkrachten te vinden die zowel vakinhoudelijk goed zijn, maar ook pedagogisch juist weten te handelen. Om dit om te buigen zijn acties nodig binnen school (veerkracht en weerbaarheidsontwikkeling en bevorderen sport en bewegen), moet de connectie tussen ouders, jongeren en school versterkt worden en moet het netwerk in buurt en wijk versterkt worden om jongeren in hun adolescentiefase te ondersteunen. Een gezamenlijke langdurige collectieve preventieve ondersteuning is nodig, waar jongeren, school, opvoeders, wijkbewoners, en CJG elkaar kunnen versterken. Daarom een gecombineerde aanvraag voor jongersportcoach en (inschools) jongerenwerk. Want een actieve leefstijl is belangrijk voor het behoud van een goede gezondheid en een sociaal leven.

De jongerensportcoach verleidt jongeren op en rond school tot die gezonde en actieve leefstijl. Hij organiseert en coördineert tussen- en naschools sportaanbod. Hierdoor zorgt hij voor verbinding tussen de verschillende scholen en tussen de scholen en beweegaanbieders in Harderwijk. De jongerensportcoach heeft daarnaast specifieke aandacht voor jongeren die (nog) niet bij het jongerenwerk in beeld zijn, maar ook niet deelnemen aan regulier sport en beweegaanbod. De inzet op sporten en bewegen voor jongeren in deze leeftijd is belangrijk voor de preventie en het voorkomen van middelengebruik en overlast en sluit daarmee aan bij de doelstellingen van het OKO. De jongerensportcoach legt de verbinding met het (inschools) jongerenwerk. De (inschools) jongerenwerker heeft aandacht voor het aantal jongeren met problematiek dat de laatste jaren sterk toeneemt. Vanuit de Hervormingsagenda van de VNG wordt een versterking van preventie in samenspraak met welzijnspartners en het onderwijs sterk aanbevolen. We willen met deze gecombineerde inzet de weerbaarheid van jongeren, opvoeders, scholen en buurten versterken en de instroom in de specialistische jeugdhulp, jeugdoverlast en middelengebruik onder jongeren verminderen.

Wat gaan wij ervoor doen?

De jongerensportcoach en het (inschools) jongerenwerk worden aangeboden aan alle VO scholen in Harderwijk. Zij bieden praktisch sport en bewegen tussen en naschools aan op de scholen en zijn daarnaast aanwezig op de scholen vanuit de presenttheorie: bereikbaar en zichtbaar zijn voor jongeren (en eventueel beroepskrachten) ze gaan in gesprek met de jongeren om zo preventief mogelijk ervaren problematiek met hen te bespreken. Samen met het onderwijs kan ook CJG erbij gehaald worden om de juiste interventies in te kunnen zetten op collectief of individueel niveau. Vanwege het belang wat gezien wordt, financieren de voortgezet onderwijs scholen mee in de jongerensportcoach. De functies zijn nog maar korte tijd ingezet. Om beter het effect te kunnen meten, is het voorstel dit nog minimaal drie jaar voort te zetten. Bij een goede positieve evaluatie kan deze functie structureel voortgezet worden vanuit de doelstellingen van de nota sociaal domein.

Wat mag het kosten?

Er wordt een bedrag gevraagd van € 120.000,- in de jaren 2025 t/m 2027. Het bedrag kan gedekt worden vanuit de middelen hervormingsagenda jeugd.

46. Exploitatiesubsidie MFC de Roef

Wat willen we bereiken?

Een gezellig wijkcentrum waar iedereen welkom is. Waar verbinding, gezondheid en ontmoeting centraal staan. Waar inwoners terecht kunnen met vragen over gezondheid, financiën of welzijn. Waar het concept Positieve Gezondheid verder ontwikkeld wordt.

Wat gaan wij ervoor doen?

Op 29 juni 2023 heeft de Raad besloten voor de jaren 2023 en 2024 een aanvullende subsidie beschikbaar te stellen voor een bedrag van € 288.000,-. Waarbij als kader werd meegegeven dat er een nieuw bestuur moest komen. Dit nieuwe bestuur is er gekomen en de maatschappelijke activiteiten en de bezettingsgraad in de nieuwe De Roef groeien nog steeds. Vooruitlopend op de evaluatie, welke na de zomer richting uw Raad komt, wordt in deze kadernota al wel vast de middelen beschikbaar gesteld. Bij de tussentijdse advisering en bij de jaarrekening 2023 werd al duidelijk dat positieve gezondheid in deze omvang en op deze locatie een gezonde exploitatie nodig heeft. Daar wordt op dit moment nog verder aan gewerkt. Deze aanmelding maakt het mogelijk dat bij een positieve evaluatie MFC Harderwijk door kan gaan met de positieve gezondheid!

Wat mag het kosten?

Er wordt een structureel aanvullend bedrag gevraagd van € 300.000,- vanaf 2027, met hogere bedragen in 2025 (€ 356.000,-) en in 2026 (€ 333.000,-).

47. Exploitatiesubsidie MFC de Kiekmure

Wat willen we bereiken?

Een gezellig buurthuis in de wijk waar iedereen welkom is voor ontmoetingsactiviteiten. Waar aandacht is voor elkaar en waar iedereen terecht kan. Een centrum voor en door inwoners.

Wat gaan wij ervoor doen?

De exploitatie van de Kiekmure bevatte t/m 2023 geen huurkosten. In die situatie was de subsidie van € 80.000,- toereikend voor een neutrale exploitatie. Vanaf 2024 nemen de kosten als gevolg van de huur met € 130.000,- toe. Een deel van die kosten wordt gedekt uit de activiteiten. Toch blijft het nodig een deel van de huur te subsidiëren.

Wat mag het kosten?

Vanuit de besluitvorming was de aanvullende ingroei- en stimuleringsubsidie en huuropbrengst voor de jaren 2024 en 2025 verwerkt. Er wordt nu een structureel bedrag gevraagd, van € 120.000,- in 2026, € 110.000,- in 2027 en € 100.000,- vanaf 2028. De structurele huuropbrengst van - € 130.000,- betreft dekking voor deze aangevraagde bedragen.

Overige aanmeldingen

48. Voortzetting uitbreiding onafhankelijke cliëntondersteuning

Wat willen we bereiken?

De komende jaren kan er voldoende ingezet worden op onafhankelijke cliëntondersteuning (wettelijke verplichting) om de wachtlijst te verkleinen/te voorkomen.

Wat gaan wij ervoor doen?

De afgelopen jaren is er een groei in de vraag naar onafhankelijke cliëntondersteuning ontstaan, o.a. door meer bekendheid. Daarnaast is er in 2023 en 2024 ingezet op het project versterking positionering cliëntondersteuning. De groei in het gebruik van onafhankelijke cliëntondersteuning blijft doorzetten. D.m.v. extra budget beoogt men aan de vraag te kunnen voldoen. Daarnaast wordt de oorzaak aangepakt. Resultaat hiervan kost echter tijd. Er zijn gesprekken tussen de gemeente Harderwijk en Meerinzicht over de vereenvoudiging van regelingen/informatie, waarmee we o.a. de noodzaak van gebruik van cliëntondersteuning willen verkleinen. Ook wordt er met de uitvoeringsagenda van de nota sociaal domein gewerkt aan het terugdringen van de behoefte aan onafhankelijke cliëntondersteuning. Vanaf 2025 zou onafhankelijke cliëntondersteuning meegenomen worden in de uitvoeringsagenda nota sociaal domein. Door de vertraging is deze kadernota aanvraag nogmaals voor 1 jaar nodig.

Wat mag het kosten?

Er wordt een incidenteel bedrag gevraagd van € 50.000,- in 2025.

Aanmelding lijst incidenteel gehonoreerd

49. Lokale inclusie Agenda / Regenboogbeleid

Wat willen we bereiken?

Dat alle Harderwijkers mee kunnen doen en zichzelf kunnen zijn (Lokale Inclusie Agenda), We benaderen inclusie, diversiteit en toegankelijkheid vanuit alle gemeentelijke beleidsvelden (Collegeprogramma).

Wat gaan wij ervoor doen?

Uitvoering Lokale Inclusie Agenda, inclusief het Regenboogthema.

Wat mag het kosten?

Er wordt een structureel bedrag gevraagd van € 50.000,- vanaf 2027 en een bedrag van € 5.000,- in 2026.

50. Automaatje

Wat willen we bereiken?

Automaatje Vervoer voor en door Harderwijkse en Hierdense inwoners (ANWB AutoMaatje). Naast ontmoeting is vervoer voor ouderen en voor minder mobiele inwoners een belangrijk punt om zelfstandig te kunnen blijven functioneren en te blijven meedoen in de samenleving. Eigen vervoer is vaak een gemis. Wanneer zelf autorijden niet meer lukt biedt Automaatje een uitkomst.

Wat gaan wij ervoor doen?

Automaatje is een initiatief vanuit Stichting Thuishuis Harderwijk, zij gebruiken het concept van ANWB Automaatje. Dit is een mooie en passende lokale aanvulling op de regiotaxi (Viavé) en Valys vervoer. Naast het regionale en landelijke vervoer biedt Automaatje met name lokale ritten aan waardoor inwoners in de eigen omgeving kunnen blijven meedoen en eenzaamheid kan worden voorkomen. Thuishuis coördineert de afspraken tussen vrijwillige rijders en mensen die behoefte hebben aan vervoer. Inmiddels rijdt het Automaatje in 110 gemeenten.

Wat mag het kosten?

Er wordt een structureel bedrag gevraagd van € 34.618,- vanaf 2027 met een structurele dekking uit een verlaging Wmo vervoer Viavé vanuit de huidige begroting.

51. Odensehuis

Wat willen we bereiken?

In het collegeprogramma 2022-2026 is het Odensehuis financieel geborgd voor de jaren 2023 t/m 2026. De komende decennia zal het aantal thuiswonende mensen met de diagnose dementie toenemen. Ook zullen mensen met dementie langer thuis blijven wonen. Het Odensehuis biedt een inloopvorm/respijtzorg waar mensen met dementie zich op hun plek voelen. Daardoor is de noodzaak van het hebben van een Odensehuis ook in de jaren na 2026 noodzakelijk en financieel te borgen. Het past ook binnen de beweging die we willen bereiken in het sociaal domein. De verwachting is dat dit de komende jaren gaat leiden tot minder of latere inzet van groepsbegeleiding binnen de Wmo.

Wat gaan wij ervoor doen?

Het Odensehuis Harderwijk/Hierden biedt een ontmoetingsplek (inloop) voor thuiswonende mensen met (het vermoeden van) dementie en voor al hun naasten. Uitdrukkelijk ook voor mensen die op jonge leeftijd met beginnende dementie te maken hebben en hun naasten. In het Odensehuis gaat het niet om ziektebeelden maar om ontmoeting met al zijn facetten. Het Odensehuis is minimaal 5 dagen per week geopend en kan hiermee als dit wenselijk is ook de respijtfunctie vervullen. Het Odensehuis draagt bij aan de verbetering maatschappelijke positie en het verbreken van taboes van en over mensen met dementie. En om de eigenwaarde / waardigheid van mensen met dementie te vergroten. Het Odensehuis zoekt samenwerking op met lokale, regionale en nationale instellingen.

*Wat mag het kosten?**

Er wordt een incidenteel bedrag gevraagd van € 165.000,- in 2027.

*De wens is deze aanmelding structureel te borgen, echter gezien de huidige financiële situatie wordt gekozen dit incidenteel te honoreren. Zodra er financiële ruimte ontstaat, zal deze aanmelding heroverwogen worden.

52. Steunouders

Wat willen we bereiken?

Steunouders koppelen aan ouders die (tijdelijk) ondersteuning bij opvoeden en opgroeien nodig hebben. Steunouder is georganiseerde informele steun voor gezinnen, gericht op preventie en bedoeld om veerkracht van ouders te versterken en inzet van zwaardere zorg te voorkomen. Steunouders zijn vrijwilligers die één of twee dagdelen per week een gastvrij thuis bieden aan een kind. Het gaat om kinderen van ouders in uiteenlopende kwetsbare situaties. Deze ouders hebben zelf vaak weinig/geen netwerk om op terug te vallen.

Wat gaan wij ervoor doen?

Opdracht geven aan een uitvoerende instantie om dit te realiseren. Steunouders loopt al diverse jaren en is succesvol. Coördinatie van werven van steunouders en het matches tussen steunvragers en steunbieders en bekostiging van jaarbijdrage (applicatie) SteunouderNL. Er is behoefte aan uitbreiding van de uren om meer matches mogelijk te maken zodat er genormaliseerd wordt en er minder individuele jeugd- en opvoedhulp ingezet moet worden. Bij de uitvoeringsagenda Sociaal Domein zal de uitbreiding meegenomen worden.

Wat mag het kosten?

Er wordt een structureel bedrag gevraagd van € 10.000,- vanaf 2026.

53. Ondersteunen netwerken tussen ouders met kinderen met autisme of meervoudige beperkingen

Wat willen we bereiken?

Oudernetwerken (van kinderen met autisme, kinderen met meervoudige beperkingen, hoogbegaafdheid) bieden een platform voor ouders om ervaringen, kennis en informatie uit te wisselen. Door deze informatie te delen, kunnen ouders elkaar ondersteunen en van elkaar leren.

Het bieden van onderlinge steun: elkaar kunnen ontmoeten, ervaringen kunnen delen en elkaar kunnen helpen bij uitdagingen. Deze onderlinge steun kan ouders helpen zich gesteund en begrepen te voelen, wat hun veerkracht en welzijn bevordert. Het kan ook bijdragen aan de ontwikkeling van sociale vaardigheden en het versterken van sociale netwerken. Door deze aspecten, kunnen oudernetwerken een waardevolle bijdrage leveren aan het versterken van de sociale basis en het voorkomen van maatwerkvoorzieningen.

Jaarlijks worden er kosten gemaakt om de netwerken te faciliteren en deskundigheid op peil te houden. Tot nu toe werden deze kosten gedekt uit het preventiebudget, dat echter niet langer beschikbaar is. De verduurzaming van de inzet van het versterken van nieuwe en bestaande netwerken wordt onderdeel van de uitvoeringsagenda Sociaal Domein, waarin ook de financiële borging ervan zal worden opgenomen.

Wat gaan wij ervoor doen?

Oudernetwerken draagt bij aan het versterken sociale basis. Nieuwe en bestaande netwerken ondersteunen en verduurzamen van het netwerk door het te faciliteren en kennis toevoegen.

Wat mag het kosten?

Er wordt een structureel bedrag gevraagd van € 10.000,- vanaf 2026.

Programma 7 Duurzaamheid en milieu

Nr.	Taakveld	Categorie	Onderwerp	I/S	2025	2026	2027	2028
54	7.4 Milieubeheer	1	Wettelijke bodemtaken van prov. naar gemeente (OW)	S	56.547	56.547	56.547	56.547
55	7.2 Riolering	2	Water-Riolering-Klimaatadaptatie (scenario 2 BuRWKA)	S	419.246	888.487	1.545.424	2.465.136
55	7.2 Riolering	2	Water-Riolering-Klimaatadaptatie (inkomst riool- en waterzorgheffing)	S	-419.246	-888.487	-1.545.424	-2.465.136
55	7.2 Riolering	2	Water-Riolering-Klimaatadaptatie (maatregelen buiten heffing)	S	370.000	370.000	370.000	370.000
56	7.3 Afval	3	Vervanging ondergrondse afvalcontainers	S			137.550	137.550
56	7.3 Afval	3	Vervanging ondergrondse afvalcontainers	S			-137.550	-137.550
57	7.1 Volksgezondheid	4	Opgroeien in een Kansrijke Omgeving - OKO	S			40.000	40.000
58	7.1 Volksgezondheid	4	JOGG	S			32.500	32.500
59	7.1 Volksgezondheid	4	Nu Niet Zwanger (NNZ)	S			30.000	30.000
60	7.1 Volksgezondheid	4	Bestendigen formatie gezondheidsbeleid	S			32.300	32.300
			Totaal programma 7		426.547	426.547	561.347	561.347

Juridisch/Wettelijk verplicht

54. Wettelijke bodemtaken van prov. naar gemeente (OW)

Wat willen we bereiken?

Een van de gevolgen van de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 is dat het gemeentelijke bodemtaken pakket is uitgebreid. De bodemtaken van provincie zijn overgedragen aan de gemeenten en de Omgevingswet introduceert een aantal nieuwe bodemtaken. Bij de oprichting van de omgevingsdienst hebben wij alle bodemtaken ondergebracht bij de omgevingsdienst Noord Veluwe. Gevolg is dat wij zelf geen bodemkennis en expertise meer in huis hebben. De omvang van het nieuwe bodemtakenpakket is te klein om zelf deze kennis en expertise in huis te halen. Logisch gevolg is dat wij de Omgevingsdienst Veluwe opdracht geven om de nieuwe bodemtaken namens ons uit te voeren. De omgevingsdienst heeft de nieuwe bodemtaken geanalyseerd en ramen de uitvoering van deze taak op € 56.547,-.

Wat gaan wij ervoor doen?

Uitvoering van de wettelijke bodemtaak door de Omgevingsdienst Veluwe.

Wat mag het kosten?

Er wordt een structureel bedrag gevraagd van € 56.547,- vanaf 2025.

Voorgenomen besluit

55. Water-Riolering-Klimaatadaptatie

Wat willen we bereiken?

In stand houden functioneren bestaand gemeentelijk riolsysteem en voorbereiden op de effecten van klimaatverandering (thema's wateroverlast en droogte). Hierbij wordt gebruik gemaakt van risico gestuurd rioolbeheer: dit betekent riolen met hoog risico vaker inspecteren en eerder repareren/vervangen, en riolen met een laag risico minder vaak inspecteren en later repareren/vervangen. We stimuleren inwoners en ondernemers om de private ruimte klimaatadaptief in te richten en maken de openbare ruimte klimaatadaptief door o.a. water lokaal vast te houden, koelte-eilanden te creëren en onnodige verharding weg te halen.

Wat gaan wij ervoor doen?

De raad heeft 10 juni 2024 ingestemd met de Beleidsuitwerking en Uitvoeringsagenda Riolering, Water en Klimaatadaptatie Harderwijk 2024-2028. In de beleidsuitwerking wordt een onderbouwing gegeven dat de uitgaven om het bestaande riolsysteem in stand te houden structureel gaan stijgen. Daarnaast zijn investeringen in verbetermaatregelen geprogrammeerd om de effecten van klimaatverandering te beperken (klimaatadaptatie). Om deze

stijging in uitgaven voor het deel dat gerelateerd is aan de wettelijke waterzorgtaken kostendekkend te kunnen blijven financieren vanuit de inkomsten riool- en waterzorgheffing én de financiële effecten daarvan niet af te wentelen op toekomstige generaties is gekozen voor een financieringsvariant dat op hoofdlijn bestaat uit een hybride model van sparen voor vervangingsinvesteringen en lenen voor verbetermaatregelen. Consequentie van die keuze is dat het tarief voor riool- en waterzorgheffing fors (en dus boventrendmatig) verhoogd zal moeten worden: indicatief +20% in 2025 en elk volgend jaar +10% gedurende de planperiode (exclusief inflatiecorrectie). In de jaren daarna kan naar verwachting de tariefstijging afvlakken.

De maatregelen buiten de inkomsten van riool- en waterzorgheffing betreft structurele uitgaven (van € 370.000,-) gekoppeld aan de geraamde investeringen om de effecten van klimaatverandering te beperken die niet zijn te relateren aan de wettelijke waterzorgtaken. Deze raming is gebaseerd op een gemiddeld investeringsbedrag dat ordergrootte jaarlijks nodig is om in 2050 klimaatbestendig te zijn voor de thema's hitte en overstroming. Omdat er bij bestuurlijke kaderstelling is gekozen voor de strategie "meekoppelen met andere ruimtelijke gebiedsopgaven" is niet op voorhand exact aan te geven welke maatregelen op welke locatie getroffen gaan worden. Naar verwachting gaat het met name op het terugdringen van het hitte eiland effect in bestaand stedelijk gebied en het financieel bijdragen aan hitte beperkende maatregelen bij nieuwe ontwikkelingen die door initiatiefnemers als 'bovenwettelijke eis' worden ervaren (compensatie onrendabele top). Het gaat om het versterken van de groenblauwe basisstructuur uit de ontwerp omgevingsvisie. Bijvoorbeeld het systematisch toepassen van hittebeperkende materialen en schaduwgevendende elementen in de openbare ruimte. Dus meer opgaand groen en minder verharding. Uiteraard is er daarbij een belangrijke relatie/overlap met opgaven voor Natuur en Groen.

Wat mag het kosten?

Er wordt een geraamd oplopend bedrag (van € 419.426,- in 2025 naar € 2.465.136,- in 2028) gevraagd conform scenario 2 van de BuRWKA, te dekken uit de inkomsten riool- en waterzorgheffing. Dit betekent een boventrendmatige verhoging van de riool- en waterzorgheffing, waarbij de exacte effecten inclusief indexatie duidelijk zullen worden bij de begroting 2025-2028. Er wordt daarnaast een structureel bedrag gevraagd van € 370.000,- vanaf 2025 voor klimaatadaptatie maatregelen buiten de inkomsten van riool- en waterzorgheffing.

Overige aanmeldingen

56. Vervanging ondergrondse afvalcontainers

Wat willen we bereiken?

Vervangen van afgeschreven ondergrondse afval containers. De containers hebben een afschrijving van 10 jaar en zijn inmiddels 14 jaar oud. Hierdoor hebben we meer kosten voor onderhoud en de veiligheid is niet meer te garanderen.

Wat gaan wij ervoor doen?

Vervangen van 190 ondergrondse afval containers in 2025 en 2026.

Wat mag het kosten?

Er wordt een krediet gevraagd van € 1.310.000,- in 2025. Dit leidt tot een structurele kapitaallast vanaf 2027 van € 137.550,-. Dit kan gedekt worden uit de inkomsten afvalstoffenheffing.

Aanmelding lijst incidenteel gehonoreerd

57. Opgroeien in een Kansrijke Omgeving - OKO

Wat willen we bereiken?

Minder middelengebruik, jongeren groeien op in een veilige en gezonde omgeving. Minder maatwerk nodig.

Wat gaan wij ervoor doen?

De preventieaanpak OKO implementeren met als doel minder middelengebruik en beter mentaal welbevinden van de jongeren in Harderwijk.

Wat mag het kosten?

Er wordt een structureel bedrag gevraagd van € 40.000,- vanaf 2027.

58. JOGG

Wat willen we bereiken?

JOGG richt zich op een leefstijltransitie van ongezond naar gezond leven. Met JOGG maken we de sociale en fysieke leefomgeving van de kinderen en jongeren in de leeftijd van 0-23 jaar in onze gemeente gezonder. De focus ligt hierbij op gezond eten, water drinken, genoeg bewegen en goed slapen. Hierbij is aandacht voor een gezond gewicht.

Wat gaan wij ervoor doen?

Met de zeven samenwerkende JOGG-gemeenten wordt er actief ingezet op een gezond opgroeiende jeugd. GA! Harderwijk verzorgt lokaal de uitvoering. Doelen zijn de borging van expertise en het versterken van de lokale JOGG-aanpak, ondersteuning voor kinderen met overgewicht, doorlopende aandacht voor leefstijlthema's van JOGG en

expliciete inzet op 'groente eten' en 'voldoende bewegen'. Het borgen van JOGG gebeurt, in het kader van de ombuigingen, deels vanuit het bestaande budget voor gezonde leefstijl.

Wat mag het kosten?

Er wordt een structureel bedrag gevraagd van € 32.500,- vanaf 2027.

59. Nu Niet Zwanger (NNZ)

Wat willen we bereiken?

NNZ richt zich op het voorkomen van onbedoeld (en vaak ongewenst) zwanger worden en daarmee voorkomen van veel maatwerkvoorzieningen en inzet van zorgpartijen op de langere termijn. In het collegeprogramma is de ambitie benoemd om het project 'nu niet zwanger' te behouden en de financiën structureel te borgen.

Wat gaan wij ervoor doen?

Partners gaan werken volgens de aanpak en gaan het gesprek aan met vrouwen in een kwetsbare positie over hun kindervens. We willen voorkomen dat vrouwen ongewenst zwanger worden en het (ongeboren) kind in een (zorg)traject terecht komt.

Wat mag het kosten?

Er wordt een structureel bedrag gevraagd van € 30.000,- vanaf 2027.

60. Bestendigen formatie gezondheidsbeleid

Wat willen we bereiken?

Inzetten op een leefstijltransitie (van ongezond naar gezond leven) is nu belangrijker dan ooit om de druk op de zorg te verlichten. Ook heeft de COVID-19 pandemie het belang van een gezonde leefstijl hard duidelijk gemaakt. Dit vraagt meer inzet en tijd van het beleidsterrein volksgezondheid om alle landelijke akkoorden en modellen uit te voeren (Nationaal Preventieakkoord, IZA, GALA, OKO) en om binnen de gemeente beleidsterreinen te verbinden voor de integrale benadering "gezondheid in al het beleid". Omdat is gebleken dat de huidige 24 uur niet meer voldoende zijn, willen we in deze kadernota-aanvraag deze uren structureel uitbreiden met 12 uur in de week.

Wat gaan wij ervoor doen?

Gezondheid en een gezonde leefstijl is niet meer enkel het terrein van het gezondheidsbeleid, maar loopt door in alle andere beleidsterreinen. In de door de gemeenteraad aangenomen nieuwe nota Volksgezondheid 2022-2025 is een brede integrale benadering van gezondheid een belangrijk uitgangspunt: 'Gezondheid in al het beleid'. Er moet breed worden geïnvesteerd in gezondheidsvaardigheden en een gezonde omgeving. Daarnaast is (meer) inzet op het terugdringen van gezondheidsachterstanden belangrijk. Mensen met een lage(re) SES hebben vaker een gezondheidsachterstand en deze groep zal door de hoge inflatie en stijgende prijzen, alleen maar groter worden. Het Nationaal Preventieakkoord (t/m 2023) en nu het GALA en IZA zetten in op het behalen van gezondheidswinst om zo uiteindelijk de zorg te kunnen ontlasten. De ambitie is 'Een gezonde generatie in 2040.'

Wat mag het kosten?

Er wordt een structureel bedrag gevraagd van € 32.300,- vanaf 2027 voor 0,33 FTE formatie.

Programma 8 Ruimte en wonen

Nr.	Taakveld	Categorie	Onderwerp	I/S	2025	2026	2027	2028
61	8.1 Ruimtelijke ordening	2	Haalbaarheidsonderzoek ontwikkeling locatie watersportactiviteiten	I		75.000	25.000	
62	8.3 Wonen en Bouwen	2	Projectleider voorkeurslocatie woonwagens	I	150.000	150.000		
62	8.3 Wonen en Bouwen	2	Ontwikkelkosten locatie woonwagens	I		PM	PM	PM
63	8.1 Ruimtelijke ordening	3	Opstellen huurbeleid	I	30.000			
64	8.1 Ruimtelijke ordening	4	Werkbudget ruimtelijk projectenbureau	I		55.000	55.000	55.000
65	8.1 Ruimtelijke ordening	4	Formatiebudget jurist grondzaken en vastgoed	S			55.000	55.000
66	8.3 Wonen en Bouwen	4	Handhaving zelfbewoningsplicht	S			162.800	162.800
67	8.3 Wonen en Bouwen	4	Structurele onderbezetting beleidsveld Wonen	S			195.300	195.300

			Totaal programma 8		180.000	280.000	493.100	468.100
--	--	--	---------------------------	--	----------------	----------------	----------------	----------------

Voorgenomen besluit

61. Haalbaarheidsonderzoek ontwikkeling locatie watersportactiviteiten

Wat willen we bereiken?

Het doel is voornamelijk om duidelijk te krijgen over de haalbaarheid van de ontwikkeling van locaties voor watersportactiviteiten die in de quick scan zijn opgenomen. In de quick scan is de initiële potentie van locaties is onderzocht. Tegelijkertijd levert een besluit over het al dan niet uitvoeren van een haalbaarheidsonderzoek ook duidelijkheid op voor geïnteresseerde watersportverenigingen en commerciële watersportbedrijven duidelijkheid.

Op dit moment zijn, op een klein aantal uitzonderingen na, geen locaties voor watersportactiviteiten aangewezen. Door de realisatie van Waterfront is de vraag ontstaan naar locaties. Tot nu gaat het om 24 initiatiefnemers van zowel commerciële partijen als watersportverenigingen.

Wat gaan wij ervoor doen?

Een integrale haalbaarheidsstudie voor de concrete ontwikkelingsmogelijkheden van één of meerdere locatie voor watersportactiviteiten.

Wat mag het kosten?

Er wordt een incidenteel bedrag gevraagd van € 75.000,- in 2026 en van € 25.000,- in 2027.

62. Projectbudget uitwerking voorkeurslocatie woonwagens

Wat willen we bereiken?

Het realiseren van een nieuwe woonwagenlocatie(s) voor 65 - 85 standplaatsen.

Wat gaan wij ervoor doen?

Het inhuren van een projectleider die de resultaten van het afgeronde locatieonderzoek verder uitwerkt tot een keuze, ontwikkelscenario en financiële paragraaf. Vervolgens is er een PM post voor de ontwikkeling van de locatie, deze is sterk afhankelijk van de locatiekeuze en nog niet eerder in een begroting opgenomen. Een eerste financiële verkenning komt op een negatief saldo van € 6,5 - 14,5 mln.

Wat mag het kosten?

Er wordt een incidenteel bedrag gevraagd van € 150.000,- in 2025 en hetzelfde bedrag in 2026 voor het inhuren van een projectleider. Daarnaast is er een PM post opgenomen voor de ontwikkelkosten van de locatie woonwagens. Concreet betekent dit dat er geen middelen beschikbaar worden gesteld, maar dat specifiek zichtbaar wordt gemaakt dat er financiële consequenties volgen indien de ontwikkeling gaat plaatsvinden. Hierover zal in het kader van het budgetrecht van de raad altijd nader geadviseerd moeten worden of een nieuwe kadernota aanvraag voor volgen in een later jaar.

Overige aanmeldingen

63. Opstellen huurbeleid

Wat willen we bereiken?

Binnenkort wordt het vastgoed- en accommodatiebeleid vastgesteld. In dit beleid is beschreven dat er richtlijnen moeten worden opgesteld om tarieven vast te stellen en hoe om te gaan met de verhuur van onze locaties.

Wat gaan wij ervoor doen?

Gezamenlijk met een bureau het beleid opstellen.

Wat mag het kosten?

Er wordt een incidenteel bedrag gevraagd van € 30.000,- in 2025.

Aanmelding lijst incidenteel gehonoreerd

64. Werkbudget ruimtelijk projectenbureau

Wat willen we bereiken?

Snel in kunnen spelen op wat de maatschappij en markt op ruimtelijk gebied nodig heeft.

Wat gaan wij ervoor doen?

Er komen regelmatig initiatieven (mede vanuit het college en de raad) waarbij kosten gemaakt moeten worden om te bepalen of een plan haalbaar is, denk hierbij aan o.a. taxatiekosten, onderzoekskosten, e.d. Op het moment dat de kosten gemaakt worden was tot 2023 veelal geen budget beschikbaar, waardoor de kosten niet geboekt konden worden. Om de factuur te kunnen voldoen werden de kosten geboekt waar deze niet thuis hoorden. Door deze kosten op een daarvoor bestemd budget te boeken houden wij ook overzicht en grip op deze kosten. Daarnaast is het, wanneer er budget beschikbaar is, mogelijk om actief in te spelen op mogelijke ruimtelijke ontwikkelingen waarbij kortdurend handelen noodzakelijk is. Om deze kosten op de juiste wijze te kunnen boeken is vanaf 2023 een werkbudget van € 75.000,- per jaar beschikbaar gesteld voor 3 jaar met incidentele dekking. In de ombuigingen is voorgesteld dit budget te verlagen naar € 55.000,- per jaar.

Wat mag het kosten?

Er wordt een incidenteel bedrag gevraagd van € 55.000,- per jaar in de jaren 2026 t/m 2028.

65. Formatiebudget jurist grondzaken en vastgoed

Wat willen we bereiken?

In het collegeprogramma is aangegeven meer regie te willen nemen op de woningbouw opgave. Tegelijk met de met het rijk afgesloten woondeal en de uitwerking van de projecten (Kranenburg, Nieuw Weiburg etc.) neemt het aantal afgesloten en af te sluiten overeenkomsten binnen toe. De huidige juridische bezetting is niet toereikend om aan deze vraag te voldoen.

Wat gaan wij ervoor doen?

Juridische verankering met marktpartijen van de genomen college- en raadsbesluiten over de woningbouwontwikkeling in contracten met marktpartijen.

Wat mag het kosten?

Er wordt een structureel bedrag gevraagd van € 55.000,- vanaf 2027 voor 0,5 FTE formatie.

66. Handhaving zelfbewoningsplicht

Wat willen we bereiken?

1. In het collegeprogramma is 'meer mogelijkheden voor het bereikbaar maken en betaalbaar houden van woningen' als doelstelling opgenomen.
2. Behouden en versterken kwaliteit van de leefomgeving.
3. Tegengaan ondermijning.

Wat gaan wij ervoor doen?

Op dit moment vindt geen actieve controle plaats op zelfbewoningsplicht. Dit is niet belegd in de organisatie en dit kan niet binnen de bestaande formatie worden ingevuld. Vanuit de woonvisie is er de wens om de zelfbewoningsplicht vaker op te gaan leggen en hier bestuursrechtelijke regels voor te gaan opstellen. De zelfbewoningsplicht heeft alleen effect door hierop te handhaven. Voorgesteld wordt deze handhaving te beleggen bij team Ruimtelijk Dienstverlening en hiervoor formatie beschikbaar te stellen.

De huidige formatie voor toezicht en handhaving bouwen en RO is in de huidige situatie niet toereikend om alle taken uit te voeren. In de praktijk betekent dit dat de huidige capaciteit toereikend is om toezicht uit te voeren op de verleende vergunningen (nieuwbouw) en om te reageren op handhavingsverzoeken. Hierdoor is er geen ruimte om aan actieve controle en opsporing te doen, waardoor illegale bouw en illegaal gebruik te weinig wordt aangepakt. Ook zijn er nauwelijks mogelijkheden om invulling te geven aan thematische handhaving. Het gevolg is dat de kwaliteit van de leefomgeving onder druk staat, omdat niet daadwerkelijk gestuurd wordt op vastgesteld ruimtelijk beleid en ruimtelijke regelgeving. Tot slot is onder de Omgevingswet toezicht en handhaving alleen maar belangrijker.

De aanpak van ondermijning vraagt een integrale aanpak van diverse (handhavings) disciplines vanuit de fysieke leefomgeving en hiermee wordt steeds vaker een beroep gedaan op de toezichthouders Bouwen en RO. Binnen de huidige formatie kan hier onvoldoende op worden ingezet. Samengevat wordt, gelet op de voorgaande drie onderwerpen, uitbreiding gevraagd op de formatie voor Toezichthouder Bouwen en RO (1 FTE) en Juridisch medewerker (0,78 FTE).

Wat mag het kosten?

Er wordt een structureel bedrag gevraagd van € 162.800,- vanaf 2027 voor 1,78 FTE formatie.

67. Structurele onderbezetting beleidsveld Wonen

Wat willen we bereiken?

In 2023 is via de kadernota extra formatie aangevraagd voor het beleidsveld Wonen, omdat de formatie van 2 fte onvoldoende bleek om de werkzaamheden binnen het beleidsveld Wonen te kunnen behappen. Dit vanwege de toenemende aandacht voor wonen in de samenleving en de politiek, zowel op rijksniveau als op lokaal. Daarnaast zijn in verband met de voorbereidingen voor een eventuele nieuwe woonwagenlocatie de werkzaamheden toegenomen. Daarom is destijds 2 fte aangevraagd. Dit betreft een beleidsmedewerker Wonen-Bestaande stad en een medewerker woonwagenbeleid. Voor beleidsmedewerker Wonen-Bestaande stad is inmiddels iemand (tijdelijk) aangenomen. Op woonwagenbeleid is iemand ingehuurd. Hoewel destijds de middelen structureel zijn aangevraagd, zijn deze incidenteel gehonoreerd. Met deze aanvraag wordt gevraagd dit alsnog structureel te maken.

Als de formatie Beleidsadviseur Wonen-Bestaande stad wordt omgebogen, dan betekent dat zaken in gang kunnen worden gezet, maar dat dit na 2025 stopt. Het gaat om het ontwikkelen en uitvoeren van wijkplannen/wijkgerichte aanpak waarmee we, samen met andere partijen, de woningbouwopgave in de bestaande stad integraal willen oppakken. Met het oog op het versterken van leefbaarheid, bevorderen van doorstroming. E.e.a. zoals vastgelegd in prestatieafspraken met de woningcorporaties en in de ontwerp-omgevingsvisie. Dit is ook van belang voor de woningbouwopgave, die steeds vaker in de bestaande wijken een plek zal moeten krijgen, simpelweg omdat de ruimte op uitleglocaties na 2030 beperkt is.

Als de formatie Beleidsadviseur Woonwagens wordt omgebogen, dan belemmert dit het vervolgtraject voor een woonwagenlocatie, omdat er beleidsmatig geen input op het project kan worden geleverd.

Wat gaan wij ervoor doen?

Omdat de woningbouwopgave in de bestaande stad een steeds belangrijkere rol gaat spelen gaan we, per wijk, de woningbouwopgave in beeld brengen. Daarbij kijken we vooral ook waar we de woningbouwopgave kunnen combineren met andere opgaven (zoals verduurzaming, vergroening, sociale impuls) om zo synergie te bereiken. De woningbouwopgave gaat daarmee als vliegwiel fungeren voor de verdere versterking van onze wijken en van Hierden. De opgave borgen we in wijkplannen. Dit doen we samen met onze partners, zoals de woningcorporaties. Verder gaan we kwaliteitscriteria uitwerken om nieuwe woningbouwinitiatieven toekomstbestendig te maken, actualiseren we ons splitsingsbeleid en onderzoeken we wat optoppen kan bijdragen aan de woningbouwopgave. Meer specifiek werken we aan het concretiseren van de woningbehoefte van allerlei aandachtsgroepen voor een woonzorgvisie op te stellen, te werken aan nieuwe toewijzingsregels, nieuwe woonconcepten te stimuleren en de realisatie van nieuwe woonwagenstandplaatsen te onderzoeken. Het volkshuisvestelijk omgevingsprogramma vormt hiervoor de leidraad: hierin werken we uit welke acties en activiteiten we ondernemen om bij te dragen aan de 'brede' woningbouwopgave.

Wat mag het kosten?

Er wordt een structureel bedrag gevraagd van € 195.300,- vanaf 2027 voor 1,78 FTE formatie.

Bijlage 1 Totaaltabel gehonoreerd

Nr.	Taakveld	Categorie	Onderwerp	I/S	2025	2026	2027	2028
0	0.1 Bestuur	2	Uitbreiding formatie raadsadviseur participatie	S	109.900	109.900	109.900	109.900
1	0.1 Bestuur	2	Uitvoeringskosten regioarrangement EHPZ	I	82.100	82.100		
1	0.1 Bestuur	4	Uitvoeringskosten regioarrangement EHPZ	I	35.195	37.115		
2	0.4 Overhead	3	Extra FTE's afhandeling aanvragen minimaregelingen	I	64.100	64.100		
3	0.1 Bestuur	3	Aanschaf vervangend subsidiepakket voor het Subsidiebureau	S	43.000	20.000	20.000	20.000
3	0.1 Bestuur	3	Aanschaf vervangend subsidiepakket voor het Subsidiebureau	S	-12.500	-12.500	-12.500	-12.500
4	0.1 Bestuur	4	Doorontwikkeling EHZ-samenwerking	S			10.000	10.000
5	0.2 Burgerzaken	4	Voortzetting StembureauApp verkiezingen	S			25.000	25.000
6	0.2 Burgerzaken	4	Organisatie van verkiezingen	S			87.450	87.450
6	0.2 Burgerzaken	4	Organisatie van verkiezingen	S			67.800	67.800
7	0.2 Burgerzaken	4	Applicatiebeheer Burgerzaken	S			69.250	69.250
7	0.2 Burgerzaken	4	Applicatiebeheer Burgerzaken	S			77.850	77.850
			Totaal programma 0		321.795	300.715	454.750	454.750
8	1.2 Openbare orde en veiligheid	3	Voortzetten intergemeentelijke aanpak Ondernijning	I	96.900	96.900	96.900	
8	1.2 Openbare orde en veiligheid	3	Voortzetten intergemeentelijke aanpak Ondernijning	I	- 64.600	- 64.600	- 64.600	
9	1.2 Openbare orde en veiligheid	3	Aanstellen beleidsadviseur Ondernijning (FTE)	I	109.900	109.900	109.900	
9	1.2 Openbare orde en veiligheid	3	Aanstellen beleidsadviseur Ondernijning (werkbudget)	S	5.000	5.000	5.000	5.000
10	1.2 Openbare orde en veiligheid	4	Voortzetten integrale aanpak op Zorg en veiligheid	I		109.900	109.900	
11	1.2 Openbare orde en veiligheid	4	Procesregisseur Persoonsgerichte aanpak	S			73.500	73.500
			Totaal programma 1		147.200	257.100	330.600	78.500
12	2.1 Verkeer en vervoer	1	Hek fietspad Ooster Mheenpad	I	18.000			
13	2.1 Verkeer en vervoer	2	Verkeersveiligheidsplan 2025-2030	I	50.000			
13	2.1 Verkeer en vervoer	4	Verkeersveiligheidsplan 2025-2030	S			10.500	21.000
14	2.1 Verkeer en vervoer	3	Onderzoek taxistandplaats binnenstad	I	30.000			
15	2.1 Verkeer en vervoer	3	Infrastructuur Sfeerverlichting binnenstad	S		14.175	14.175	14.175
16	2.1 Verkeer en vervoer	3	Aanmelding werkgroep toegankelijkheid	I	50.000	50.000	50.000	
17	2.1 Verkeer en vervoer	3	Vervangen beweegbare afsluitingen binnenstad (krediet)	S		44.100	44.100	44.100
17	2.1 Verkeer en vervoer	3	Vervangen beweegbare afsluitingen binnenstad (abonnementskosten)	S		8.172	8.172	8.172
18	2.1 Verkeer en vervoer	3	Vervangen beweegbare afsluitingen Drielanden (krediet)	S		25.200	25.200	25.200

18	2.1 Verkeer en vervoer	3	Vervangen beweegbare afsluitingen Drielanden (abonnementskosten)	S		4.644	4.644	4.644
19	2.2 Parkeren	3	Straatparkeren ophogen onderhoudsbudget	S	50.000	50.000	50.000	50.000
20	2.2 Parkeren	3	Slagboomparkeren ophogen onderhoudsbudget	S	56.000	56.000	56.000	56.000
21	2.2 Parkeren	3	Houtwal ophogen onderhoudsbudget	S	65.000	65.000	65.000	65.000
22	2.2 Parkeren	3	Uitvoering vergunning/ontheffing parkeren	I	138.100	138.100		
23	2.1 Verkeer en vervoer	4	Regionaal Mobiliteitsfonds	S	100.000	50.000	50.000	50.000
			Totaal programma 2		557.100	505.391	377.791	338.291
24	3.4 Economische promotie	2	Passend budget voor Heerlijk Harderwijk	S	85.000	235.000	235.000	235.000
25	3.4 Economische promotie	3	Opstellen nieuw evenementenbeleid	I	35.000			
26	3.4 Economische promotie	3	Opstellen toeristische visie	I	35.000			
27	5.3 Cultuur	4	Formatie toerisme en recreatie	S			86.000	86.000
28	3.3 Bedrijvenloket	4	Uitbreiding formatie accountmanager bedrijven	S			61.000	61.000
29	3.4 Economische promotie	4	Beheer en onderhoud aantrekkelijke routenetwerken	S			17.000	17.000
			Totaal programma 3		155.000	235.000	399.000	399.000
30	4.2 Onderwijshuisvesting	1	Onderwijshuisvesting programma en overzicht	S		2.508	2.508	2.508
31	4.3 Onderwijs	4	Stimuleren samenwerking onderwijs-arbeidsmarkt	S			10.000	10.000
			Totaal programma 4			2.508	12.508	12.508
32	5.2 Sportaccommodaties	2	Actualisatie subsidieregeling eenmalige investeringen in sportaccommodaties	I	450.000			
33	5.3 Cultuur	2	Aanvullend onderzoek en/of aanvullende expertise t.b.v. besluitvorming binnenpodium	I	35.000			
34	5.4 Musea en 5.5 Cultureel erfgoed	2	Integraal erfgoedbeleid	I	50.000			
35	5.5 Cultureel Erfgoed	2	Inventarisatie religieus erfgoed	I	15.000			
36	5.7 Openbaar groen en buitenrecreatie	2	Natuur- en groenvisie	S	45.000	45.000	45.000	45.000
37	5.3 Cultuurpresentatie, Cultuurproductie en Cultuurparticipatie	3	Viering 80 jaar bevrijding	I	18.000			
38	5.2 buitensportaccommodaties	3	Vervangen 3 voetbal kunstgrasvelden (boekwaarde afwaardering)	I		192.750		
38	5.2 buitensportaccommodaties	3	Vervangen 3 voetbal kunstgrasvelden	S			52.500	52.900
39	5.7 Openbaar groen en buitenrecreatie	3	Samen kleuren we de stad	S		55.000	55.000	55.000
40	5.1 Sportbeleid en activering	4	Voortzetten senioren bewegcoach	I			65.000	
41	5.3 Cultuurpresentatie, Cultuurproductie en Cultuurparticipatie	4	Professionalisering organisatie Popschool Harderwijk en fair pay docenten	S		209.000	209.000	209.000
42	5.3 Cultuurpresentatie, Cultuurproductie en Cultuurparticipatie	4	Culturele activiteiten Stichting de Mess	S		25.000	25.000	25.000

43	5.3 Cultuurpresentatie, Cultuurproductie en Cultuurparticipatie	4	Subsidie muziekvereniging Kunst na Arbeid	I		5.000		
44	5.5 Cultureel Erfgoed	4	Subsidie Stichting Joods Erfgoed Harderwijk	I		5.000		
			Totaal programma 5		613.000	536.750	451.500	386.900
45	6.2 Wijkteams	2	Voortzetting Jongerensportcoach Voortgezet Onderwijs en Inschools jongerenwerk	I	120.000	120.000	120.000	
45	6.2 Wijkteams	2	Dekking aanmelding 45 uit Hervormingsagenda Jeugd	I	-120.000	-120.000	-120.000	
46	6.1 Samenkracht en Burgerparticipatie	2	Exploitatiesubsidie MFC de Roef	S	356.000	333.000	300.000	300.000
47	6.1 Samenkracht en Burgerparticipatie	2	Exploitatiesubsidie MFC de Kiekmure	S		120.000	110.000	100.000
47	6.1 Samenkracht en Burgerparticipatie	2	Exploitatiesubsidie MFC de Kiekmure	S		-130.000	-130.000	-130.000
48	6.1 Samenkracht en Burgerparticipatie	3	Voortzetting uitbreiding onafhankelijke cliëntondersteuning	I	50.000			
49	6.1 Samenkracht en Burgerparticipatie	4	Lokale inclusie Agenda / Regenboogbeleid	S		5.000	50.000	50.000
50	6.1 Samenkracht en Burgerparticipatie	4	Automaatje	S			34.618	34.618
50	6.1 Samenkracht en Burgerparticipatie	4	Automaatje	S			-34.618	-34.618
51	6.1 Samenkracht en Burgerparticipatie	4	Odensehuis	I			165.000	
52	6.2 Voorlichting	4	Steunouders	S		10.000	10.000	10.000
53	6.82 Ge-escaleerde zorg 18-	4	Ondersteunen netwerken tussen ouders met kinderen met autisme of meervoudige beperkingen	S		10.000	10.000	10.000
			Totaal programma 6		406.000	348.000	515.000	340.000
54	7.4 Milieubeheer	1	Wettelijke bodemtaken van prov. naar gemeente (OW)	S	56.547	56.547	56.547	56.547
55	7.2 Riolering	2	Water-Riolering-Klimaatadaptatie (scenario 2 BuRWKA)	S	419.246	888.487	1.545.424	2.465.136
55	7.2 Riolering	2	Water-Riolering-Klimaatadaptatie (inkomst riool- en waterzorgheffing)	S	- 419.246	- 888.487	- 1.545.424	- 2.465.136
55	7.2 Riolering	2	Water-Riolering-Klimaatadaptatie (maatregelen buiten heffing)	S	370.000	370.000	370.000	370.000
56	7.3 Afval	3	Vervanging ondergrondse afvalcontainers	S			137.550	137.550
56	7.3 Afval	3	Vervanging ondergrondse afvalcontainers	S			-137.550	-137.550
57	7.1 Volksgezondheid	4	Opgroeien in een Kansrijke Omgeving - OKO	S			40.000	40.000
58	7.1 Volksgezondheid	4	JOGG	S			32.500	32.500
59	7.1 Volksgezondheid	4	Nu Niet Zwanger (NNZ)	S			30.000	30.000
60	7.1 Volksgezondheid	4	Bestendigen formatie gezondheidsbeleid	S			32.300	32.300
			Totaal programma 7		426.547	426.547	561.347	561.347
61	8.1 Ruimtelijke ordening	2	Haalbaarheidsonderzoek ontwikkeling locatie watersportactiviteiten	I		75.000	25.000	
62	8.3 Wonen en Bouwen	2	Projectleider voorkeurslocatie woonwagens	I	150.000	150.000		
62	8.3 Wonen en Bouwen	2	Ontwikkelkosten locatie woonwagens	I		PM	PM	PM

63	8.1 Ruimtelijke ordening	3	Opstellen huurbeleid	I	30.000			
64	8.1 Ruimtelijke ordening	4	Werkbudget ruimtelijk projectenbureau	I		55.000	55.000	55.000
65	8.1 Ruimtelijke ordening	4	Formatiebudget jurist grondzaken en vastgoed	S			55.000	55.000
66	8.3 Wonen en Bouwen	4	Handhaving zelfbewoningsplicht	S			162.800	162.800
67	8.3 Wonen en Bouwen	4	Structurele onderbezetting beleidsveld Wonen	S			195.300	195.300
			Totaal programma 8		180.000	280.000	493.100	468.100
			Totaal alle programma's		2.806.642	2.892.011	3.595.596	3.039.396

Bijlage 2 Niet gehonoreerde aanmeldingen

Er zijn een aantal voorstellen volledig (nog) niet gehonoreerd. Deze zijn incl. de afweging hiervoor hieronder opgenomen in het kader van volledigheid en transparantie.

Nr.	Taakveld	Categorie	Onderwerp	I/S	2025	2026	2027	2028
1	0.4 Overhead	3	Dienstverlening uitbreiding koopzondag	S	10.700	10.700	10.700	10.700
2	5.2 Sportaccommodaties	2	TV Frankrijk - subsidie eenmalige investeringen in sportaccommodaties	I	65.272			
3	3.1 Economische ontwikkeling	3	Provinciale werkgelegenheids-enquête	S	1.700	1.700	1.700	1.700
4	7.4 Milieubeheer	4	Duurzaamheid	S			500.000	500.000
			Totaal niet gehonoreerd		77.672	12.400	512.400	512.400

1. Dienstverlening uitbreiding koopzondag

Wat willen we bereiken?

Tijdens de 26 nieuwe koopzondagen willen wij de dienstverlening bieden die men op koopzondagen van ons is gewend.

Wat gaan wij ervoor doen?

Het betreft de openstelling van de bewaakte fietsenstalling en onderhoud en reiniging van de openbare ruimte, leging van prullenbakken etc. In de Kadernota 2024-2027 is hiervoor budget als een PM post opgenomen. Om zorg te dragen dat het centrum blijft voldoen aan het vastgestelde kwaliteitsniveau "B", is het nodig dat de reiniging (vuilauto, reiniging, veegmachine incl. personeel) op deze extra worden ingezet.

Wat mag het kosten?

Er wordt gevraagd om een structureel bedrag van € 10.700,- gevraagd voor de dienstverlening als gevolg van de uitbreiding koopzondag.

Afweging voor niet honoreren

In het kader van ombuigingen en mogelijke taakstelling op de openbare ruimte is het advies dit hierbij te betrekken.

2. TV Frankrijk - subsidie eenmalige investeringen in sportaccommodaties

Wat willen we bereiken?

In het kader van de regeling eenmalige investeringen in sportaccommodaties vraagt TennisVereniging Frankrijk een bijdrage voor de aanleg van 2 nieuwe padelbanen. Door de toenemende belangstelling voor padel en de afnemende interesse in tennis, wil ook TV Frankrijk met deze ontwikkeling meegaan. Vergrijzing van de huidige leden vraagt om een aanpassing in het aanbod van de sport. De totale investering bedraagt € 130.543,- exclusief de delen die niet voor subsidie in aanmerking komen, zoals terreininrichting, baanverlichting enz. De subsidie die aangevraagd wordt is 50%, namelijk € 65.271,50. Als de kadernota voor actualisatie subsidieregeling wordt aangenomen, komt deze aanvraag te vervallen.

Wat gaan wij ervoor doen?

Aanleg twee padelbanen door TV Frankrijk.

Wat mag het kosten?

Er wordt een incidenteel bedrag gevraagd van € 65.271,50 in jaar 2025.

Afweging voor niet honoreren

Er is sprake van een overlappende kadernota aanmelding. De aanvraag voor actualisatie subsidieregeling is leidend en derhalve kan deze aanvraag vervallen. Mocht de aanvraag voor de subsidieregeling niet gehonoreerd worden, wordt de aanvraag voor specifiek TV Frankrijk actueel en wordt voorgesteld deze aanmelding alsnog mee te nemen in de integrale afweging.

3. Provinciale werkgelegenheidsenquête

Wat willen we bereiken?

Verhoging van het budget van de Provinciale werkgelegenheidsenquête. De huidige en toekomstige kosten zijn hoger dan het beschikbare budget.

Wat gaan wij ervoor doen?

De kosten (2023, € 4.100,-) zijn hoger dan het huidige budget van de Provinciale werkgelegenheidsenquête (€ 2.843,-). De cijfers uit de Provinciale werkgelegenheidsenquête gebruiken wij voor monitoring van de Harderwijkse economie (ontwikkeling werkgelegenheid en bedrijven).

Wat mag het kosten?

Er wordt een structureel bedrag gevraagd van € 1.700,- vanaf 2025.

Afweging voor niet honoreren

In het kader van de financiële positie en de ombuigingen zal waarschijnlijk het budget omgebogen worden en daarom kan deze kadernota aanvraag vervallen.

4. Duurzaamheid

Wat willen we bereiken?

Met duurzaamheid draait het niet alleen om het hier en nu, maar ook om het elders en later. Dit betekent dat je rekening houdt met de gevolgen van je handelen voor mensen die ergens anders leven en voor mensen die later zullen leven. In een duurzame toekomst heeft de volgende generatie dezelfde kansen als de huidige generatie! We werken toe naar een duurzaam Harderwijk in 2050.

Tot en met 2026 zijn voor de uitvoering incidentele budgetten beschikbaar. Echter vanaf 2027 zijn er geen middelen meer opgenomen in de begroting. Met dit kadernota voorstel worden de middelen structureel opgenomen in de begroting om de uitvoering en realisatie richting 2050 te borgen.

Wat gaan wij ervoor doen?

Om uitvoering te geven aan de duurzaamheidsambities uit de omgevingsvisie is een structureel duurzaamheidsbudget beschikbaar. Op het moment zijn alleen incidentele budgetten beschikbaar tot en met 2026. Vanuit dit budget wordt werkzaamheden betaald voor de inzet van een mix van beleidsinstrumenten (communicatie, onderzoeken, juridische prikkels) en tijdelijke FTE wanneer dit nodig is voor de uitvoering van een project. De werkzaamheden worden vastgesteld in de twee jaarlijkse uitvoeringsagenda duurzaamheid. Deze projecten dragen ten minste bij aan de doelstellingen van één van de volgende vier pijlers: circulariteit, biodiversiteit, klimaatadaptatie en energietransitie. De projecten zijn een mix van doorlopende zaken zoals het duurzaamheidsloket en incidentele projecten.

Wat mag het kosten?

Er wordt een structureel bedrag gevraagd van € 500.000,- vanaf 2027. Dit is gesplitst in verschillende onderdelen, namelijk duurzaamheid algemeen (€ 250.000,-), transitievisie warmte (€ 100.000,-), circulaire economie (€ 75.000,-), en biodiversiteit (€ 75.000,-).

Afweging voor niet honoreren

Er wordt voor gekozen de ontwikkelingen met betrekking tot specifieke uitkeringen tot en met de septembercirculaire af te wachten alvorens voor te stellen deze aanmelding te honoreren. Het is mogelijk dat de specifieke uitkeringen, waaronder maar niet gelimiteerd tot de klimaatkoordgelden, opgenomen worden in de algemene uitkering en daarmee de gemeente meer beleidsvrijheid bieden in het inzetten ervan. Hier zit wel ook een korting aan vast van ca. 10% en het is nog zeer onduidelijk op welke manier deze middelen naar de gemeenten verdeeld worden. Het is mogelijk dat bij de begroting alsnog wordt voorgesteld om de aanmelding te honoreren, maar is o.a. afhankelijk van het toekomstperspectief voor duurzaamheidsmiddelen in de septembercirculaire.